

REFERAT By- og Kulturudvalget 2018-2021 d. 26-10-2021

Mødedato Tirsdag d. 26. oktober 2021 kl. 08:30

Mødested Slottet, Salen, Indgang C, 1. sal

Indholdsfortegnelse

Effekt- og Økonomiopfølgning 2. halvår 2021.....	3
Anlægsopfølgning 2. halvår 2021.....	16
Omprioritering til gartneriindsats.....	23
Omprioritering af midler til Trafikregulering på Munkebjergvej.....	27
Velfærdens Fundament: De ældste odenseanere - igangsættelse af prototypeprojekt på demens-område.....	30
Velfærdens Fundament - Lokal aftale for Højme og Dyrup.....	35
Tilsagn om støtte til almene ungdomsboliger Centertorvet, Højstrupvej 51-65, 5200 Odense V.....	41
Fleksible udlejningsaftaler i almene boliger.....	45
Boliger i Albanigade. Kommuneplantillæg nr. 2 og lokalplan nr. 0-1000 for Albanigade 25 til endelig godkendelse.....	51
Bevarende lokalplan for Hunderupkvarteret. Forslag til lokalplan nr. 2-1041 til offentlig høring.....	55
Foreløbigt tilsagn Hjallesgade 60A (Tasso-grunden), Hjalles Odense S.....	62
Bynet 2021; forslag til justeringer.....	67
Revidering af Handlingsplan for mobilitet og byrum 2017-24.....	73
Svanemærket og Bæredygtigt Byggeri.....	76
Orientering om trivselsundersøgelsen 2021 for By- og Kulturforvaltningen.....	78
Aktuelle sager.....	79
Lukket: Orientering om omprioritering af midler til Varmestue Bolbro. Fornyet behandling.....	80

Punkt 1: Effekt- og Økonomiopfølgning 2. halvår 2021

00.30.00-S00-1-20

Resume

I denne sag skal udvalget behandle By- og Kulturforvaltningens effekt- og økonomiopfølgning for 2. halvår 2021, som herefter fremsendes til byrådets godkendelse.

Der er i løbet af 2021 to opfølgninger på effekt og økonomi, som fremsendes til byrådet.

Effektopfølgningen viser opfølgning på By- og Kulturudvalgets seks udvalgsmål samt Odense-målene En storby med blandede og velfungerende bydele, Byudvikling med kvalitet samt en Klima- og miljøvenlig kommune. Af udvalgets seks mål skønnes målopfyldelse på 2 i 2021. Det vedrører Mere klimavenlige kommunale rammer samt Vedligeholdelsesniveauet. De øvrige fire mål er udfordret, herunder blandt andet som følge af Covid-19.

Økonomiopfølgningen viser, at forvaltningen forventer et mindreforbrug på 28,8 mio. kr. ved årets udgang, jævnfør sagsfremstillingen. Dertil kommer nettoudgifter relateret til Covid-19 svarende til 43,6 mio. kr., som udvalget forventes at blive kompenseret for blandt andet som følge af aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi.

Forventet afvigelse 2021 - i 1.000 kr.	Afvigelse med udgifter til COVID-19 (D)	COVID-19 netto- merforbrug (C)	Afvigelse uden udgifter til COVID-19 (C+D)	-Heraf ordinær drift	- Heraf Vores Bygninger	- Heraf Vinter- tjeneste & Kirkegård	-Heraf kollektiv trafik
Service							
Stabe og fælles	11.569	-449	11.120	11.120			
Drift og Anlæg	-12.170	27.810	15.640	-2.029	-7.869	25.538	
Fritid og Kultur	-11.569	11.888	319				
Byudvikling	-3.522	4.551	1.029	2.924			-1.896
Erhverv og Bæredygtighed	931	-217	714	714			
I alt	-14.761	43.583	28.821	13.048	-7.869	25.538	-1.896

'' = merforbrug, '' = mindreforbrug

Det forventede regnskab er forbedret med 9,5 mio. kr. i forhold til 1. halvårssagen af 1. juni 2021, og det kan delvist henføres til tilbageholdenhed og engangsmidler.

Der er frem til 31. august 2021 afholdt nettomerudgifter, inklusiv efter reguleringer for 2020, for i alt 35,0 mio. kr. som følge af Covid-19. For resten af året skønnes yderligere 8,6 mio. kr. Det er fortsat udgifterne til rengøring og mindreindtægter på kultur- og fritidsområdet, der vægter tungt. Opgørelsen af nettomerudgifterne til Covid-19 er forbundet med en stor usikkerhed, men vil overstige den kompensation, som kommunen er blevet tildelt samlet set.

Der søges i denne sag om en række budgetændringer som følge af lokale- og opgaverokader, afledt drift samt vejbelægningsanlæg, hvor opnået indtægt modsvares af deponering. Ændringer fremgår af tabel i økonomiafsnittet.

I sagen indgår endvidere en politisk godkendelse af administrativt tildelte grundkapitaltilskud samt garantier knyttet til byggeprojekter.

Effekt

Effektopfølgningerne skaber synlighed om udviklingen i Odense og giver afsæt for politiske drøftelser og prioriteringer, der på sigt kan bidrage til realiseringen af Odensemål og udvalgsmaal.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Effekt- og økonomiopfølgning for 2. halvår 2021.
2. Der flyttes midler til afledt drift fra Økonomiudvalget til By- og Kulturudvalget på 1,3 mio. kr. i 2021, 2,4 mio. kr. i 2022, 2,4 mio. kr. i 2023 og 2,3 mio. kr. i 2024 og frem.
3. Der foretages opgaveflytninger og budgetændringer mellem udvalget og de øvrige udvalg samt mellem drift og anlæg inden for udvalgets ramme jf. bilag 3 med opgaveflytninger.
4. Der flyttes 21,0 mio. kr. fra By- og Kulturudvalget til styringsområdet finansposter til afholdelse af udgift til deponering vedrørende salg af vejbelysningsanlæg.
5. Kommunale garantier for 11 byggeprojekter for i alt 409,4 mio. kr.

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender:

6. Tildeling af grundkapitaltilskud til 3 byggeprojekter. Tildeling af grundkapital på 5,4 mio. kr. til Arbejdernes Boligafdeling, afd. 29 Bellinge Fælled, tildeling af grundkapital på 6,1 mio. kr. til Fyns Almennyttige Boligselskab, afd. 106 Gartnerbyen I samt tildeling af grundkapital på 5,1 mio. kr. til Odense Boligselskab, afd. 19 Gartnerbyen.

Beslutning

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingens punkter 1-5 og godkender indstillingens punkt 6.

Udvalgsmedlem Niclas Turan Kandemir deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Dette er årets anden samlede opfølgning på økonomi og effekt.

Parallelt med denne sag vil udvalgene behandle en opfølgning på anlægsprojekter.

Opfølgning på By- og Kulturudvalgets effektmål

Effektopfølgningen vedrører By- og Kulturudvalgets seks udvalgsmaal samt Odensemålene En storby med blandede og velfungerende bydele, Byudvikling med kvalitet samt en Klima- og miljøvenlig kommune.

I tabellerne nedenfor ses udviklingen i målene med udgangspunkt i de tilknyttede indikatorer.

Af udvalgets seks maal er der maalopfyldelse pa to. Det vedroerer Mere klimavenlige kommunale rammer samt Vedligeholdelsesniveau.

De ovrigte fire maal er udfordret:

- Målet om Byudvikling med grøn omtanke er udfordret på flere indikatorer. Det måles på luftkvalitet, grundvandsbeskyttelse, genanvendelse af affald samt andel husstande med mindre end 300 m til et grønt område. Målingen er af omfattende karakter og foretages kun én gang årligt. Indikatoren forventes dog at være udfordret blandt andet af diverse byggerier i Odense. Ambitionen for Grundvandsbeskyttet areal er udfordret af, at den nødvendige jord ikke har været muligt at købe endnu. For så vidt angår ambitionerne vedrørende luftkvalitet og genanvendelse af affald, så er der tale om tal fra 2020. Det forventes umiddelbart af målet for luftkvalitet holdes i 2021, men kan være mere usikkert for genanvendelse af affald.
- Målet om fastholdelse af antal deltagere i Kultur og fællesskaber er i høj grad udfordret af Covid-19 på grund af nedlukning af mange arrangementer. Af syv indikatorer forventes kun målopfyldelse på én.
- Mere bæredygtige transportformer er dels udfordret af Covid-19 som følge af reduktion i passagerer i den kollektive trafik samt borgernes tilbageholdenhed i forhold til at købe el- og hybridbiler.
- Understøttelse af god udvikling for borgere og virksomheder vurderes på byggesager, som overholder servicemål. Siden sidste opfølgning er der sket en nedgang i antallet af byggesager, som overholder servicemålet. Den væsentligste årsag til den manglende målopfyldelse er en fortsat stor aktivitet i byggebranchen, og at antallet af byggesager fortsat stiger i takt hermed. Der er en stigning i tilgangen af nye sager i indeværende år på lige under 20 %. Byrådet har netop bevilget tre nye årsværk i en midlertidig periode. Det svarer til en opnormering på området på 20 %. Den fulde effekt af de tildelte ressourcer forventes at slå igennem indenfor en periode på 6-12 måneder.

I 2023 forventes fem af de seks mål at indfri ambitionerne for 2023. Målet om Bæredygtige transportformer forventes i 2023 fortsat at være udfordret af borgernes tilbageholdenhed i forhold til at købe el- og hybridbiler.

I bilag 1 er beskrevet yderligere om status på de enkelte mål og indikatorer.

Symbolforklaring

Statusprikkerne i halvårsopfølgningerne angiver forventningerne til at indfri ambitionsniveauerne for det indeværende år og for 2023: En grøn statusprik (?) viser, at ambitionsniveauet forventes indfriet. En gul statusprik (?) viser, at vurderes lige sandsynligt at ambitionsniveauet indfries, som at det ikke indfries. En rød statusprik (?) viser, at ambitionsniveauet ikke forventes indfriet. Pil-op (?) angiver udvikling i ønsket retning, og pil-ned (?) angiver udvikling i uønsket retning.

Udvalgs mål

Udvalgs mål: Byudvikling med grøn omtanke		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2021	Forventning 2023	Udvikling
<i>Understøtter Odensemålet: Byudvikling med kvalitet</i>						
1. indikator	Byudvikling med grøn omtanke	[1/4] (2020/21)	[1/4] (2020/21)	● (2/4)	● (3/4)	→
Opfølgning	Byudvikling med grøn omtanke					
	Andel husstande med mindre end 300 m til et grønt område	71%	71%	●	74%	●
	Luftkvalitet (g/m3 NOx og PM partikler)	17,5	14,0	●	17,75	●
	Grundvandsbeskyttet areal (hektar)	470	470	●	520	●
	Genanvendelse af affald	46,5%	46,5%	●	51%	●

Udvalgs mål : Fastholdelse af antal deltagere i kultur og fællesskaber		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2021	Forventning 2023	Udvikling	
<i>Understøtter Odensemålet: Byudvikling med kvalitet</i>							
1. indikator	Fastholdelse af antal deltagere i kultur og fællesskaber	0/7 (2020/21)	1/7 (2020/1)	● (3/7)	● (3/7)	↗	
Opfølgning	Fastholdelse af antal deltagere i kultur og fællesskaber	Forrige måling	Nyeste måling	Status 2. halvår	Ambition 2021	Forventning 2023	Ambition 2023
	Antal medlemmer i folkeoplysende foreninger	75.502	75.502	●	74.052	●	74.200
	Aftenskoler – deltagere	30.309	30.309	●	29.898	●	30.000
	Bibliotekerne – arrangementer	61	101	●	901	●	900
	Bibliotekerne - deltagere	421	1.374	●	48.499	●	50.000
	Bibliotekerne - besøg	30.926	228.239	●	962.610	●	1.000.000
	Omsætning på byens bærende kulturinstitutioner (mio. kr.)	217	229	●	219	●	228
	Odenseanernes forbrug af kulturaktiviteter	32%	32%	●	42%	●	46%

Udvalgs mål : Mere bæredygtige transportformer		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2021	Forventning 2023	Udvikling	
<i>Understøtter Odensemålet: Byudvikling med kvalitet</i>							
1. indikator	Mere bæredygtige transportformer	1/3 (2020/21)	1/3 (2020/21)	● (2/3)	● (2/3)	→	
Opfølgning	Mere bæredygtige transportformer	Forrige måling	Nyeste måling	Status 2. halvår	Ambition 2021	Forventning 2023	Ambition 2023
	Andel brugere af bæredygtige transportformer	46%	47%	●	51%	●	54%
	Andel el og plug-in hybrid af bilparken	1,9%	1,9%	●	5,9%	●	11%
	Andel folkeskoleelever, der kommer i skole med aktiv transport	71%	71%	●	65%	●	69%

Udvalgs mål : Mere klimavenlige kommunale rammer		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2021	Forventning 2023	Udvikling	
<i>Understøtter Odensemålet: En klima- og miljøvenlig storby</i>							
1. indikator	Mere klimavenlige kommunale rammer	1/1 (2021K1)	1/1 (2021K3)	● (1/1)	● (1/1)	→	
Opfølgning	Mere klimavenlige kommunale rammer	Forrige måling	Nyeste måling	Status 2. halvår	Ambition 2021	Forventning 2023	Ambition 2023
	CO2-udledning fra el og varme i kommunens bygninger (tons)	10.169	10.165	●	11.540	●	11.000

Udvalgs ­ mål: Vedligeholdelsesniveau (mio. kr.)		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2021	Forventning 2023	Udvikling	
<i>Understøtter Odensemålene: Børn og unge bliver klar til fremtiden samt Flere funktionsdygtige ældre og handicappede</i>							
1. indikator	Vedligeholdelsesniveau	7/15 (2021)	7/15 (2021)	● (8/15)	● (8/15)	→	
Opfølgning	Vedligeholdelses­efterslæb (mio. kr.)	Forrige måling	Nyeste måling	Status 2. halvår	Ambition 2021	Forventning 2023	Ambition 2023
	1. Skoler	230	230	●*	253,3	●	273
	2. Daginstitutioner	100	100	●	49,6	●	18,5
	3. Plejecentre	35	35	●	22,6	●	23,2
	4. Fritid	47	47	●	45,3	●	47,9
	5. Administrationsbygninger	30	30	●	11,6	●	11,3
	6. Øvrige bygninger	100	100	●	102,4	●	115,6
	7. Køreb ­ aner	32,0	32,0	●	54,1	●	70,1
	8. Afvanding	70,0	70,0	●	65,6	●	64,8
	9. Cykelstier	2,8	2,8	●	0,6	●	0
	10. Fortove og pladser	143,0	143,0	●	116,7	●	128
	11. Broer og bygværker	0,0	0,0	●	0,0	●	0
	12. Gadebelysning	0,0	0,0	●	0,0	●	0
	13. Signalanlæg	0,0	0,0	●	0,0	●	0
	14. Køreb ­ anef ­ m ­ ærkning	4,0	4,0	●	7,5	●	10,4
	15. Vejskilte og tavler	9,0	9,0	●	17,9	●	22,7
*Målingen for vedligeholdelsesniveau på skoler er pt ikke i mål i forhold til ambitionen. Det forventes dog inden årets udgang							

Udvalgs ­ mål: Understøttelse af god udvikling for borgere og virksomheder - Byggesager som overholder servicemål over de seneste 6 mdr.		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2021	Forventning 2023	Udvikling	
<i>Understøtter Odensemålet: En storby i vækst</i>							
1. indikator	Understøttelse af god udvikling for borgere og virksomheder	1/5 (2021 K1)	0/5 (2021 K3)	● (3/5)	● (3/5)	↘	
Opfølgning	Understøttelse af god udvikling for borgere og virksomheder - Byggesager som overholder servicemål over de seneste 6 mdr.	Forrige måling	Nyeste måling	Status 2. halvår	Ambition 2021	Forventning 2023	Ambition 2023
	1. Simple konstruktioner	69%	45%	●	70%	●	75%
	2. Enfamiliehuse	61%	47%	●	68%	●	75%
	3. Industri og lagerbygninger	43%	25%	●	63%	●	75%
	4. Etagebyggeri erhverv	70%	47%	●	68%	●	75%
	5. Etagebyggeri boliger	42%	49%	●	69%	●	75%

Odensemål

Odensemål: En storby med blandede og velfungerende bydele		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2021 (ambition)	Forventning 2023 (ambition)	Udvikling
Indikator 1	Andelen af borgere i Odense, som giver udtryk for, at de i høj grad eller meget høj grad involverer sig i lokalområdet	20,8% (2019)	19,4% (2020)	● (23,1)	● (25,2)	↘
Opfølgning	Målingen er uændret siden regnskab. Der er iværksat en ny måling for 2021. Resultatet forventes at forelægges i oktober 2021. Den seneste måling er fra 2020 og viser umiddelbart et fald fra fra 2019 til 2020 i andelen af borgere, som oplever at de i høj grad eller i meget høj grad involverer sig i lokalområdet. Det vurderes, at ambitionen for 2021 på 23,1% kan være svært at nå. Dette også set i lyset af Covid-19 krisen. Det skønnes samtidig, at ambitionen i 2023 stadig kan nås, men at der også kan være risiko for det modsatte.					

Odensemål: Byudvikling med kvalitet		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2021	Forventning 2023	Udvikling
1. indikator	Andel borgere, der vurderer at deres by og bydel giver dem mulighed for at leve det liv de ønsker	63,9% (2019)	65,5% (2020)	● (63,9%)	● (66,7%)	↗
2. indikator	Andel personer i den udvidede bymidte med mindre end 300 m til grønne områder	76,3% (Sep '20)	Ingen måling	(74,1)	● (74,1%)	
Opfølgning	<p>Data er ikke opdateret siden 2020. Der er iværksat en ny måling for 2021. Data forventes klar i oktober 2021 og kan dermed fremlægges til regnskab. Seneste måling er foretaget medio 2020. Ambitionen for 2020 var på 62,5% og målet for 2020 blev således opfyldt. Set i lyset af at målingen for 2020 overstiger ambitionen for 2021 forventes denne også indfriet i 2021.</p> <p>I denne opfølgning er der ikke foretaget en ny måling for Andel personer i den udvidede bymidte med mindre end 300 m til grønne områder, da målingen er omfattende at udføre.</p> <p>Da der ikke er prioriteret midler i budgettet til de tiltag, som kan øge andelen, forventes ambitionen for 2023 ikke indfriet.</p>					

Odensemål: En klima- og miljøvenlig storby		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2021	Forventning 2023	Udvikling
1. indikator	Forbrug på kommunens bygninger	10.169 tons CO2 (2021k1)	10.165 tons (2021K3)	● (11.540)	● (11.000 ton CO2)	↗
2. indikator	Luftkvalitet	17,5 µg/m ³ (2019)	14 µg/m³ (2020)	● (17,75)	● (15,5)	↗
Opfølgning	<p>Forbrug på kommunens bygninger</p> <p>En ny el-emissionsfaktor for 2020 er udgivet af Energinet og følger fortsat tendensen med den grønne omstillingen. Faktoren er lavere end tidligere forventning. Det resulterer i en lidt mindre udledning fra elektricitet.</p> <p>Modsat er det på fjernvarmen, hvor et generelt højere forbrug i 2021 udløser en lidt højere udledning end tidligere år. Det er en følge af koldere vejr.</p> <p>Nedlukningen og efterfølgende genåbning vil fortsat påvirke tallene, og en stigning i udledning tilbage til normalt niveau kan forventes, når den samlede udledning for 2021 bliver gjort op efter årets afslutning. Dog forventes det, at ambitionen for 2021 overholdes.</p> <p>Afdelingen har meldt forslag ind til Klimaneutral 2030, og der arbejdes fortsat med energibesparende tiltag i de kommunale ejendomme.</p> <p>Luftkvalitet</p> <p>Den 24. juni 2021 kom resultaterne for målingerne foretaget i coronaåret 2020. Ganske som forventet ser det ud til, at resultaterne er påvirket af den delvise samfundsnedlukning i løbet af året. For partikler PM10 viser målingen 16 µg/m³ og for kvælstofdioxid NO2 12 µg/m³. Det giver en samlet indikatorværdi på 14 µg/m³, hvilket er lavere end ambitionen for 2023.</p> <p>Med forsat implementering af trafikale tiltag som skærpelse af kravene i miljøzonen, den gradvise elektrificering af dele af busdriften og letbanens kommende opstart, må det formodes at påvirkningen fra de lokale kilder vil være fortsat aftagende. Til gengæld må der nok forventes et øget aktivitetsniveau, nu da samfundet er åbnet fuldstændigt op igen.</p> <p>En anden faktor der kan spille positivt ind på måleresultaterne er de positive erfaringer med hjemmearbejde der er gjort mange steder, der måske kan have en betydning på omfanget af personbils transporter.</p> <p>De næste par års målinger vil nok gøre os klogere på om de faldende værdier er et udtryk for permanente forbedringer af luftkvaliteten, eller et udtryk for en midlertidig ændring forårsaget af corona nedlukningen.</p> <p>Uanset hvad, så ser det ud til at målene nås.</p>					

Opfølgning på By- og Kulturudvalgets driftsområder

Det samlede skøn viser et forventet mindreforbrug på 28,4 mio. kr. efter kompensation for Covid-19.

2021-priser – 1.000 kr.	Korrigeret budget 2021 (A)	Forventet regnskab 2021* (B)	Heraf udgifter til COVID-19 (C)	Afvigelse med udgifter til COVID-19 (D=A-B)	Afvigelse uden udgifter til COVID-19 (E=C+D)
Service					
Stabe og fælles	60.394	48.825	-449	11.569	11.120
Drift og Anlæg	637.328	649.498	27.810	-12.170	15.640
Fritid og Kultur	298.903	310.472	11.888	-11.569	319
Byudvikling	254.089	257.611	4.551	-3.522	1.029
Erhverv og Bæredygtighed	67.653	66.722	-217	931	714
Service i alt ekskl. projekter med ekstern finansiering mv.	1.318.367	1.333.128	43.583	-14.761	28.821
Projekter med ekstern finansiering	2.125	8.664	0	-6.539	-6.539
Service i alt	1.320.492	1.341.792	43.583	-21.300	22.282
Særlige driftsområder					
Særlige driftsområder	-37.702	-43.796	0	6.094	6.094
Særlige driftsområder i alt	-37.702	-43.796	0	6.094	6.094
I alt	1.282.789	1.297.996	43.583	-15.206	28.376

** = merforbrug, * = mindreforbrug
 * I forventet regnskab 2021 er indregnet Covid-19 udgifter

Projekter med ekstern finansiering afspejler, som forventet ved opfølgningen på 1. halvår, et merforbrug primært som følge af indtægtsforskydning. På Særlige driftsområder forventes næsten tilsvarende merindtægter på ældreboligerne samt et merforbrug på 0,4 mio. kr. på støttet byggeri.

Holdes disse områder ude, skønnes et samlet mindreforbrug på driften på Service på 28,8 mio. kr. Det er en forbedring i forhold til opfølgningen på 1. halvår svarende til 9,5 mio. kr., der kan henføres til tilbageholdenhed og engangsmidler. Flere af driftsområderne rummer fortsat en forventning baseret på budgetoverholdelse.

De enkelte afvigelser på driften er beskrevet nedenfor.

Styringsområde Service

Under styringsområdet service henhører indtægter, udgifter samt statsrefusioner, der ligger under kommunernes samlede serviceudgiftsloft. Det være sig drift af diverse offentlige aktiviteter, herunder udgifter til ejendomme, parker, veje, miljøindsats, kollektiv trafik, kultur, administration og lignende.

Vurderingen af serviceudgifterne beskrives for hver enkelt afdeling.

Stabe og fælles

Stabe og fælleskonti forventes samlet set at udvise et mindreforbrug på 11,1 mio. kr.

Mindreforbruget dækker over vakancer og puljer, ekstra indtægter på kommunalt støttesagsgebyr samt ikke udmøntede engangsmidler, herunder den ekstraordinære midtvejsregulering på pris- og lønudviklingen i 2021.

Stabe og fælles - i 1.000 kr.	Afvigelse med udgifter til COVID-19 (D)	COVID-19 netto-mindreforbrug (C)	Afvigelse uden udgifter til COVID-19 (C+D)	-Heraf ordinær drift
Forventet afvigelse 2021	11.569	-449	11.120	11.120

** = merforbrug, * = mindreforbrug

Drift og Anlæg

Drift og Anlæg skønnes at udvise et samlet mindreforbrug på i alt 15,6 mio. kr.

Drift og Anlæg - i 1.000 kr.	Afvigelse med udgifter til COVID-19 (D)	COVID-19 netto- merforbrug (C)	Afvigelse uden udgifter til COVID-19 (C+D)	-Heraf ordinær drift	- Heraf Vores Bygninger	- Heraf Vintertjeneste & Kirkegård
Forventet afvigelse 2021	-12.170	27.810	15.640	-2.029	-7.869	25.538

* = merforbrug, *f = mindreforbrug

Når der ses bort fra Vintertjeneste og Kirkegårdsområdet, forventes et merforbrug på 9,9 mio. kr., der i høj grad kan tilskrives manglende forventning om yderligere indfrielse af effektiviseringspotentialer for Vores Bygninger i 2021.

På den ordinære drift er der endvidere forventning om et merforbrug på 2,0 mio. kr., der er sammenstykket af modsatrettede bevægelser. Det spænder blandt andet over ubalancer på administrationsbidrag og ansættelser knyttet til Velfærdens Fundaments opstartsperiode samt manglende mulighed for realisering af udbudsbesparelse fra Budget 2021 på rengøringsområdet grundet ændringer i markedet.

Leveranceproblemer og travlhed i markedet samt stigende priser på essentielle områder bevirker, at det forventede regnskabsresultat er forbundet med en vis usikkerhed.

Fritid og Kultur

Fritid og Kultur forventes stort set at balancere efter Covid-19-kompensation med et merforbrug på 0,3 mio. kr.

Fritid og Kultur - i 1.000 kr.	Afvigelse med udgifter til COVID-19 (D)	COVID-19 netto- merforbrug (C)	Afvigelse uden udgifter til COVID-19 (C+D)	-Heraf ordinær drift
Forventet afvigelse 2021	-11.569	11.888	319	319

* = merforbrug, *f = mindreforbrug

Kultur- og fritidsområdet er i høj grad præget af manglende indtægter som følge af Covid-19, men har omvendt modtaget en del tilskudsmidler til projekter i Kulturmaskinen og i Bibliotekerne.

Der er stor usikkerhed forbundet med forventning til kommende indtægter på området, især i svømmehallerne, som følge af ændret adfærd i forlængelse af Covid-19.

Byudvikling

Byudvikling forventer et samlet mindreforbrug på 1,0 mio. kr., som blandt andet er knyttet til vakancer og modtagne lønmidler vedrørende Letbanens etape 2, som ikke kommer i spil i 2021. Sidstnævnte følger af, at byrådet har besluttet ikke at træffe videre beslutning før tidligst efterår 2022.

Dertil kommer mindreforbrug på 0,1 mio. kr. vedrørende støttet byggeri.

Byudvikling - i 1.000 kr.	Afvigelse med udgifter til COVID-19 (D)	COVID-19 netto- merforbrug (C)	Afvigelse uden udgifter til COVID-19 (C+D)	- Heraf ordinær drift	- Heraf kollektiv trafik
Forventet afvigelse 2021	-3.522	4.551	1.029	2.924	-1.896

* = merforbrug, *# = mindreforbrug

Erhverv og Bæredygtighed

For Erhverv og Bæredygtighed forventes et mindreforbrug på 0,7 mio. kr.

Erhverv og Bæredygtighed - i 1.000 kr.	Afvigelse med udgifter til COVID-19 (D)	COVID-19 netto- merforbrug (C)	Afvigelse uden udgifter til COVID-19 (C+D)	- Heraf ordinær drift
Forventet afvigelse 2021	931	-217	714	714

* = merforbrug, *# = mindreforbrug

Forventningen dækker over mindreforbrug på løn som følge af vakancer og sygedagpengerefusioner, som delvist reduceres af manglende indtægter fra gebyr for skiltning, løbehjul med videre, svarende til ca. 0,5 mio. kr.

Opgørelse af Covid-19 i 2021

Situationen omkring Covid-19 påvirker fortsat den kommunale økonomi i 2021. Derfor skal forvaltningerne fortsat løbende opføre Covid-19 mer- og mindreudgifter. De økonomiske konsekvenser, der relaterer sig til Covid-19, er i denne sag opgjort pr. 31. august 2021.

På styringsområdet Service er der på tværs af forvaltningen afholdt nettomerudgifter i relation til Covid-19 på i alt ca. 35,0 mio. kr. Heri udgør merudgifter 30,7 mio. kr., mindreudgifter 6,4 mio. kr., mindreindtægter 13,8 mio. kr. og reguleringer i form af tilbagebetalinger vedrørende 2020 udgør 3,1 mio. kr. Forventningerne til hele året beløber sig til nettomerudgifter på 43,6 mio. kr. for hele forvaltningen.

De største og væsentligste mer- og mindreudgifter relateret til Covid-19 kan henføres til:

Merudgifter

Der er afholdt merudgifter på i alt ca. 30,7 mio. kr. For hele 2021 forventes merudgifter på samlet 37,3 mio. kr.

- Løn og materiel i Rengøring for ca. 21,4 mio. kr. For hele 2021 forventes merudgifter på samlet 27,3 mio. kr.
- Mobil i Odense: Øgede ture som følge af, at der må være færre passagerer pr. bil for ca. 4,0 mio. kr. frem til 31. august 2021.
- Diverse bygningsmæssige foranstaltninger samt toiletvogne og vaskerender (skoler og daginstitutioner) for ca. 3,2 mio. kr. For hele 2021 forventes merudgifter på samlet 3,4 mio. kr.
- Øvrige merudgifter dækker over digitale fremstød i biblioteker, kontrol af Coronapas ved indgange, opgaver relateret til Covid-19 test- og vaccinationscentre, skilte og bannere for 2,1 mio. kr. For hele 2021 forventes merudgifter på samlet 2,6 mio. kr.

Mindreindtægter

Der er modtaget færre indtægter for i alt ca. 13,8 mio. kr. For hele 2021 forventes fald i indtægter på samlet 16,8 mio. kr.

- Fritid og Folkeoplysning (salg af badebilletter i svømmehaller, udlejning af svømmehaller til foreninger og af varmtvandsbassinadgang samt skøjteudlejning isstadion, planlagte arrangementer i Odense Idrætspark, gebyr for lån af kommunale lokaler) for ca. 6,6 mio. kr. For hele 2021 forventes mindreindtægter på samlet 8,6 mio. kr.
- Kulturmaskinen (aflyste arrangementer, udstillinger, værksteder, baromsætning mv.) for ca. 2,8 mio. kr. frem til 31. august 2021, og der forventes ikke yderligere.
- Parkering for ca. 2,4 mio. kr. frem til 31. august 2021, og der forventes ikke yderligere.
- Øvrige mindreindtægter fra forpagtning, biblioteker og borgerservice med videre for ca. 2,0 mio. kr. For hele 2021 forventes mindreindtægter på samlet 3,0 mio. kr.

Mindreudgifter

Der er afholdt mindreudgifter for i alt ca. 6,4 mio. kr. For hele 2021 forventes mindreudgifter på samlet 7,4 mio. kr.

- Forbrugsafgifter: Der er afholdt mindreudgifter til el og vand for ca. 3,8 mio. kr. frem til 31. august 2021, og der forventes ikke yderligere.
- Vikarudgifter i Rengøring: Tidligere skønnet mindreforbrug er blevet revurderet og skønnes til 0 kr. frem til 31. august 2021. For hele 2021 forventes mindreudgifter på samlet 0,3 mio. kr.
- Løn og rengøring i svømmehaller for 1,3 mio. kr. For hele 2021 forventes mindreudgifter på samlet 1,4 mio. kr. Opgørelsen skal ses i sammenhæng med merudgifter til kontrol af Covid-19-pas.
- Øvrige mindreudgifter vedrører hovedsageligt overhead for 1,3 mio. kr. For hele året forventes mindreudgifter på samlet 1,9 mio. kr.

Der skønnes endvidere afledte effekter i 2022 som følge af efterreguleringer i overvejende grad på forbrugsafgiftsområdet. Tilsvarende har der været enkelte afledte effekter fra 2020 i 2021 fortrinsvis på forbrugsafgifter og tilbagebetaling af et kulturtilskud på samlet set 3,1 mio. kr.

De skønnede konsekvenser for de enkelte afdelinger fremgår herunder:

Covid-19 - i 1.000 kr.	Stabe og Fælles	Drift og Anlæg	Fritid og Kultur	Byudvikling	Erhverv og Bæredygtighed	I alt
Forventet regnskab 2021	-449	27.810	11.888	4.551	-217	43.583

'' = merforbrug, '*' = mindreforbrug

Det finansielle område

2021-priser – 1.000 kr.	Korrigeret budget 2021	Forventet regnskab 2021	Afvigelse 2. halvår
Service			
Renter (ældreboliger)	2.933	2.933	0
Balanceforskydninger (grundkapitaltilskud)	27.399	27.399	0
Afdrag på lån (ældreboliger)	39.021	39.021	0
I alt	69.353	69.353	0

'' = merforbrug, '*' = mindreforbrug

Ved opførelse af almene boliger skal Odense Kommune garantere for den del af lånene, der overstiger 60 % af ejendomsværdien. Garantien påvirker ikke kommunens låneramme, men en godkendelse indebærer, at kommunen påtager sig en minimal økonomisk risiko.

Der er foretaget en gennemgang af sagsbehandlingen i garantistillelser i tidligere sager. På baggrund af den dokumentation, som By- og Kulturforvaltningen har til rådighed, har By- og Kulturforvaltningen konstateret, at godkendelsen af nedenstående 11 garantistillelser og de 3 følgende støtteansøgninger for almene boliger ikke har været administreret korrekt efter kompetencefordelingsplanen. Derfor medtages de nævnte garantistillelser og støtteansøgninger i denne opfølgning med henblik på politisk godkendelse. De fleste af nyopførelserne er færdiggjorte (i år). En enkelt er endnu ikke påbegyndt, mens to andre er i gang. De 11 garantistillelser vedrører nybyggeri, og i sådanne sager er der en fast ramme, som ikke må overstiges.

Risikoen vurderes som tidligere nævnt minimal, idet Odense Kommune kun har kendskab til, at der er udløst én garanti på landsplan.

Nedenfor gives status på de 11 projekter og den anslåede størrelse på den kommunale garanti, der stilles for dem.

Afdeling	Boligorganisation	Status på byggeri	Anslået kommunal garanti
Afd. 57 Dalum Seniorbo	Civica	Ikke påbegyndt	45,8 mio. kr.
Afd. 109 Gartnerbyen II	FAB	Under opførelse	44,7 mio. kr.
Afd. 29 Bellinge Fælled	Arbejdernes Boligforening	Under opførelse	34,5 mio. kr.
Afd. 58 Dalstrøget	Civica	Under opførelse	47,1 mio. kr.
Afd. 106 Gartnerbyen I	FAB	Afsluttet	27,9 mio. kr.
Afd. 19 Gartnerbyen	Odense Boligselskab	Under opførelse	30,9 mio. kr.
Afd. 5 Parkvej	Kristiansdal	Afsluttet	24,7 mio. kr.
Afd. 18 Gartnerbyen	Odense Boligselskab	Afsluttet	59,1 mio. kr.
Afd. 124 Christmas Møller Kollegiet	Kristiansdal	Afsluttet	12,5 mio. kr.
Afd. 101 Kongens Karré	FAB	Under opførelse	50,3 mio. kr.
Afd. 27 Bolbroparken II Krakas Vænge	Arbejdernes Boligforening	Afsluttet	31,9 mio. kr.
I alt			409,4 mio. kr.

Med godkendelse af de 11 garantistillelser vil den samlede garantiforpligtigelse i Odense Kommune forventeligt stige til ca. 8,5 mia. kr. Den samlede garantistillelse pr. 31. december 2021 vil fremgå af Årsberetningen for 2021.

Vedrørende følgende 3 projekter udestår politisk godkendelse i forhold til tildeling af grundkapital og godkendelse af støtteansøgninger for:

1. Afd. 29 Bellinge Fælled (Arbejdernes Boligforening) - 5,4 mio. kr.
2. Afd. 106 Gartnerbyen I (FAB) - 6,1 mio. kr.
3. Afd. 19 Gartnerbyen (Odense Boligselskab) - 5,1 mio. kr.

Udmøntning af afledt drift

Afledt drift er de driftsudgifter, der følger med et nyt anlægsprojekt. Eksempelvis medfører opførelsen af en ny daginstitution, at der kommer udgifter til rengøring og græsslåning mv. Odense Kommune har principper for, at der altid skal afsættes afledt drift, når nyt byggeri igangsættes. Den afledte drift afsættes i en pulje under Økonomiudvalget og udmøntes, når anlægget er færdigt.

Ved denne opfølgning udmøntes der afledt drift i 2021 og frem til afsluttede anlægsprojekter i 2021 fra puljen under Økonomiudvalget til By- og Kulturudvalget. Der udmøntes 1,3 mio. kr. i 2021, 2,4 mio. kr. i 2022 og 2023, og 2,3 mio. kr. fra 2024 og i årene frem på Service. Bilag 2 vedrørende udmøntning af afledt drift i 2021 indeholder en oversigt over udmøntningen på projektniveau.

1.000 kr.	2021 (21-pl)	2022 (22-pl)	2023 (22-pl)	2024 og frem (22-pl)
Afledt drift, Driftsudgifter kommunale bygninger	639	832	832	832
Afledt drift, Køb og salg af bygninger og arealer	234	1.042	1.042	1.042
Afledt drift, Veje, broer og parker	418	426	426	426
Afledt drift, Grønne områder	35	53	51	49
Udmøntning i alt	1.326	2.353	2.351	2.349

Opgaveflytninger og budgetændringer

Med sagen flyttes budgetter mellem udvalgene som følge af opgaveflytninger eller mindre ombygninger.

Af tabellen herunder ses nettoflytningen på drift mellem By- og Kulturudvalget og de øvrige udvalg.

1.000 kr.	2021 (21-pl)	2022 (22-pl)	2023 (22-pl)	2024 (22-pl)	2025 og frem (22-pl)
Økonomiudvalget	750	0	0	0	0
Ældre- og Handicapudvalget	-2.481	151	151	151	151
Beskæftigelses- og Socialudvalget	283	138	10	10	10
Børn- og Ungeudvalget	-16	-136	-136	-136	-136
Budgetændringer i alt	-1.464	153	25	25	25

- = BKU afgiver budget, + = BKU får budget

De enkelte budgetflytninger er udspecificeret på opgave- og udvalgsniveau i bilag 3 med opgaveflytninger.

I nettoflytningerne indgår konvertering mellem drift til anlæg i henhold til nedenstående tabel.

1.000 kr.	2021 (21-pl)	2022 (22-pl)	2023 (22-pl)	2024 (22-pl)	2025 og frem (22-pl)
Fra drift til anlæg					
Lokaleindretning, Risingvej 122	-97	0	0	0	0
Fra anlæg til drift					
Merudgifter til brandvagter på plejecentre	2.610				
Lydisolering af kontor, Hollufgårdsvej 209	17				
Konvertering i alt	2.627	0	0	0	0

- = Servicerammen nedskrives, + = Servicerammen opskrives

Med sagen søges endvidere en budgetneutral tillægsbevilling på 21,0 mio. kr. mellem styringsområde Service under By- og Kulturudvalget til styringsområdet Finansposter til afholdelse af udgift til deponering af indtægt fra Energi Fyn i forbindelse med salg af vejbelyningsanlæg.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommunes kassebeholdning, men servicerrammen reduceres med 21.021.356 kr. som følge af deponering af den opnåede indtægt fra salg af vejbelyningsanlæg.

I nedenstående tabel fremgår en udspecificering af de bevillingsmæssige konsekvenser af indstillingspunkterne, herunder budgetændringerne som oplistet i bilag 3 med opgaveflytninger.

Indstillingspunkt	Beskrivelse	Styringsområde	Udvalg	2021 (21-pl)	2022 (22-pl)	2023 (22-pl)	2024 (22-pl)	2025 og frem (22-pl)
2	Afledt drift	Service	Økonomiudvalget	-1.326.481	-2.352.758	-2.351.276	-2.349.103	-2.349.103
		Service	By- og Kulturudvalget	1.326.481	2.352.758	2.351.276	2.349.103	2.349.103
3	Tilbagebetaling af tilskud HCA Festival	Service	Økonomiudvalget	-750.000	0	0	0	0
		Service	By- og Kulturudvalget	750.000	0	0	0	0
	Merudgifter til brandvagter på plejecentre	Anlæg	By- og Kulturudvalget	-2.609.927	0	0	0	0
		Service	By- og Kulturudvalget	2.609.927	0	0	0	0
		Service	By- og Kulturudvalget	-2.609.927	0	0	0	0
		Service	Eldre- og Handicapudvalget	2.609.927	0	0	0	0
	Teknisk service og forbrugsafgifter, Bjergegade 15A	Service	Eldre- og Handicapudvalget	-86.617	-88.349	-88.349	-88.349	-88.349
		Service	By- og Kulturudvalget	86.617	88.349	88.349	88.349	88.349
	Rengøring, Møllemarksvej 45	Service	Eldre- og Handicapudvalget	-8.147	-25.027	-25.027	-25.027	-25.027
		Service	By- og Kulturudvalget	8.147	25.027	25.027	25.027	25.027
	Rengøring, Lavsensvænget 8,1. sal	Service	Eldre- og Handicapudvalget	-16.967	-37.991	-37.991	-37.991	-37.991
		Service	By- og Kulturudvalget	16.967	37.991	37.991	37.991	37.991
	Lydisolering af kontor, Hollufgårdsvej 209	Service	Eldre- og Handicapudvalget	-17.222	0	0	0	0
		Service	By- og Kulturudvalget	17.222	0	0	0	0
		Service	By- og Kulturudvalget	-17.222	0	0	0	0
		Anlæg	By- og Kulturudvalget	17.222	0	0	0	0
	Særlige adresser	Service	Beskæftigelses- og Socialudvalget	-186.270	-127.824	0	0	0
		Service	By- og Kulturudvalget	186.270	127.824	0	0	0
	Lokaleindretning, Risingvej 122	Service	Beskæftigelses- og Socialudvalget	-97.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
		Service	By- og Kulturudvalget	97.000	10.000	10.000	10.000	10.000
		Service	By- og Kulturudvalget	-97.000	0	0	0	0
		Anlæg	By- og Kulturudvalget	97.000	0	0	0	0
	Rengøring og renovation, Jernbanegade 16,1. sal	Service	Børn- og Ungeudvalget	-21.618	-37.487	-37.487	-37.487	-37.487
		Service	By- og Kulturudvalget	21.618	37.487	37.487	37.487	37.487
	Afledt drift af ombygning på Enghaveskolen	Service	Børn- og Ungeudvalget	-17.899	-18.232	-18.232	-18.232	-18.232
		Service	By- og Kulturudvalget	17.899	18.232	18.232	18.232	18.232
Bodmedarbejder, Holluf Pile Skole	Service	Børn- og Ungeudvalget	106.118	260.796	260.796	260.796	260.796	
	Service	By- og Kulturudvalget	-106.118	-260.796	-260.796	-260.796	-260.796	
Udvidelse af eksternt lejemål på Stormgade 55 i Esbjerg	Service	Børn- og Ungeudvalget	-50.655	-69.025	-69.025	-69.025	-69.025	
	Service	By- og Kulturudvalget	50.655	69.025	69.025	69.025	69.025	
4	Deponering af indtægt vedrørende vejbelysning	Service	By- og Kulturudvalget	-21.021.356	0	0	0	0
		Finansposter	Intet udvalg	21.021.356	0	0	0	0
I alt				0	0	0	0	0

Bilag

Bilag 1 Opfølgingsredegørelse på effektmål 2. halvår 2021

Bilag 2 Udmøntning af Afledt drift_2021

Bilag 3 Budgetændringer og opgaveflytninger

Punkt 2: Anlægsopfølgning 2. halvår 2021

00.32.00-000-4-21

Resume

Anlægsopfølgningen giver byrådet en status på kommunens anlægsprojekter. Dette er den anden af to anlægsopfølgninger byrådet får i 2021. Den første blev forelagt i juni 2021.

ØKONOMI	GRØN	Der forventes balance på projekter, som afsluttes i 2021.
FREMDRIFT	GUL	Der er på nuværende tidspunkt ikke den ønskede fremdrift på den samlede anlægsportefølje primært som følge af situationen med stigende priser og travlhed i byggebranchen.
PERIODISERING	RØD	Der er et forventet mindreforbrug på 94,0 mio. kr. i 2021, som overføres til 2022 med 29,2 mio. kr. og 2023 med 64,8 mio. kr.
JORDFORSYNING	GRØN	Der forventes et netto mindreforbrug i 2021 på 31,0 mio. kr., hvor 23,5 mio. kr. overføres til 2022 og 7,5 mio. kr. overføres til 2023.
SALG AF EJENDOMME	RØD	Der forventes mindreindtægter på 21,8 mio. kr. som følge af tidsforskydninger i salget. Mindreindtægten overføres til 2022.

Note: "Grøn" signalerer, at området forventes at være i balance ved regnskabsafregningen, "Gul" signalerer, at der er udfordringer på området, og "Rød" signalerer, at der er store udfordringer på området. De præcise definitioner for trafiklysene er beskrevet i bilaget: "Kritiske niveauer i anlægsopfølgningen",

I "Bilag 1" er der endvidere en oversigt over samtlige anlægsprojekter i 2021.

I lighed med anlægsopfølgningen for 1. halvår, samt orientering i By- og Kulturudvalgets møde den 31. august 2021, bærer denne anlægsopfølgning ligeledes præg af udfordringer med kraftigt stigende priser på såvel varer samt lønninger i byggebranchen. Udover dette er der udfordringer med rekruttering til at løfte den øgede anlægsportefølje grundet knaphed i arbejdsudbuddet.

Dette betyder, at der imødeses forsinkelser på anlægsprojekter med deraf følgende tidsmæssige forskydninger. Disse forskydninger sammenholdt med det generelle høje anlægsniveau betyder, at anlægsloftet for 2022 er under stort pres.

I denne anlægsopfølgning forsøges der i videst muligt omfang at tage hensyn til denne situation, idet mest muligt søges rykket til gennemførelse i 2023.

Effekt

Sagen er en opfølgning på kommunens anlægsportefølje og har derfor ingen konsekvenser for et eller flere af byrådets effektmål.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Den samlede anlægsopfølgning for By- og Kulturudvalget for 2. halvår 2021.
2. Der overføres 103,2 mio. kr. fordelt med 30,9 mio. kr. til 2022 og 72,3 mio. kr. til 2023.
3. Der flyttes 2,4 mio. kr. til selvstændig bevilling Anlægsarbejder på daginstitutionsområdet fra Covid-19-relaterede udendørstiltag på børneområdet.
4. Der flyttes 1,4 mio. kr. til bevillingen Covid-19-relaterede udendørstiltag på børneområdet fra bevillingen legepladser.
5. Der flyttes 2,0 mio. kr. til Handlingsplan for mobilitet og byrum fra Øvrige projekter i kvarterplanen.
6. Berigtigelse vedrørende lånoptag til botilbud på handicapområdet jfr. sagsfremstillingen.

Beslutning

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Niclas Turan Kandemir deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Anlægsprojekter i 2021 over 15,0 mio. kr.

Nedenfor gives et overblik over de anlægsprojekter, som har en anlægssum på over 15,0 mio. kr. i 2021.

	Korr. budget 2021	Forventet forbrug 2021	Overførsel 2022-2024 i alt	Økonomi	Fremdrift	Periodisering
By- og Kulturudvalget						
Fremtidens Vollsmose - byudvikling- og infrastrukturplan	18.501.378	26.000.000	-7.498.622	●	●	●
Skole i Vollsmose	41.702.920	41.702.920	0	●	●	●
VF - Skoler, vedligehold	18.686.000	10.000.000	8.686.000	●	●	●
Nyt H.C. Andersens Hus	18.686.000	10.000.000	8.686.000			
COVID-19-relaterede udendørstiltag på børneområdet	-53.577.239	-53.577.239	0	●	●	●
Brandsikring på plejecentre *	39.727.072	19.000.000	20.727.072	●	●	●
Kloakering af kolonihaver	16.659.699	14.659.699	2.000.000	●	●	●
Kloakering af kolonihaver - fase II	37.411.356	27.411.356	10.000.000	●	●	●
Budgetpulje H.C. Andersens Hus fra ØKU	20.000.000	20.000.000	0	●	●	●
Handlingsplan for mobilitet og byrum 2017-2027	42.334.916	42.734.916	1.600.000	●	●	●
Jordforsyning samt køb og salg (By- og Kulturudvalget)						
Markhaven, stamvej, arkæologi og detailprojektering	15.685.023	15.685.023	0	●	●	●
Tietgenbyen nord, område 1	17.376.250	17.376.250	0	●	●	●

Økonomi:

Der forventes ikke udfordringer på anlægsprojekter med budget over 15 mio. kr.

Fremdrift:

Der er på nuværende tidspunkt den ønskede fremdrift på projekterne.

Periodisering:

Der er væsentlige periodiseringsmæssige forskydninger på enkelte projekter.

Forskydningerne på Velfærdens Fundament - Skoler skyldes sen frigivelse af enkeltstående bevillinger til lokalområder, idet der søges at opnå synergieffekter mellem bevillingerne.

Kloakering af kolonihaver skyldes alene, at arbejderne afsluttes ultimo 2021, og de sidste afregninger som følge heraf først indgår i regnskabsår 2022.

Fremtidens Vollsmose - byudvikling og infrastrukturplan er i øjeblikket lidt foran forventningen. Dette skyldes, at det har været mest hensigtsmæssigt, og dermed mest økonomisk rentabelt, at gennemfører anlægsprojekterne i en lidt anden takt end forudsat.

Brandsikring af plejecentre, hvor der alene mangler afklaring i forhold til afregning af kommunens andel af udgifterne hos boligforeningerne.

Anlægsprojekter under 15 mio. kr.

Nedenfor gives en oversigt over projekter med de største udfordringer i 2021 blandt anlægsprojekter under 15 mio. kr.

	Korr. budget 2021	Forventet forbrug 2021	Overførsel 2022-2024 i alt	Økonomi	Fremdrift	Periodisering
By- og Kulturudvalget						
Samling af budget vedr. eksterne ejendomme	1.323.843	73.843	1.250.000	●	●	●
Tryghedsskabende foranstaltninger i bymidten	1.500.000	300.000	1.200.000	●	●	●
VF, Aktivt Fritidsliv - vedligehold af kommunale fritid	10.000.000	10.000.000	0	●	●	●
VF - Aktivt Fritidsliv, kunstgræsbaner	2.000.000	700.000	1.300.000	●	●	●
Stitunnel under Bladstrupvej i Lumby (Velfærdens fur	1.500.000	300.000	1.200.000	●	●	●
Udfasning af pavillioner	4.159.258	1.159.258	3.000.000	●	●	●
VF - Skoler og lokale aftaler, Næsbyhoved Broby, Alle	3.000.000	500.000	2.500.000	●	●	●
VF - Skoler og lokale aftaler, Bolbro og Provstegårdsk	4.500.000	500.000	4.000.000	●	●	●
VF - Skoler og lokale aftaler, Sanderum og Sanderum	4.000.000	500.000	3.500.000	●	●	●
VF - Skoler og lokale aftaler, Næsby og Næsby skole	1.650.000	500.000	1.150.000	●	●	●
Kapacitetstilpasning og institutionsstruktur fase 1	6.082.000	4.000.000	2.082.000	●	●	●
Nyt botilbud på handicapområdet	5.366.558	3.066.558	2.300.000	●	●	●
Ny varmemstue Bolbro	2.670.000	1.070.000	1.600.000	●	●	●
Ekstra halkapacitet Østerbro	1.574.500	0	1.574.500	●	●	●
Kystbeskyttelse mod stormflod Seden Strandby og Fæ	1.990.000	850.000	1.140.000	●	●	●
Øvrige projekter i kvarterplanen, frigivet	7.351.676	2.351.676	3.000.000	●	●	●
Park + Ride + Bike ved Højstrup Station	2.838.400	438.400	2.400.000	●	●	●
Jordforsyning samt køb og salg (By- og Kulturudvalg)						
Byggemodning						
Bellinge Fælled etape 4	8.863.719	4.563.719	4.300.000	●	●	●
Mærkhaven, etape 2	4.555.461	555.461	4.000.000	●	●	●
Byggemodning	-6.900.331	-6.900.331	0	●	●	●
Energivej, adgangsvej, plantebælte og arkæologi	6.058.703	1.058.703	5.000.000	●	●	●
Salg af jord						
Salgsindtægter vedr. erhvervsformål	-15.999.713	-37.999.713	22.000.000	●	●	●
Salg af ejendomme						
Salg af P-kælder	-5.000.000	0	-5.000.000	●	●	●
Salgsindtægter vedr. beboelsesejendomme	-61.029.264	-39.229.264	-21.800.000	●	●	●

Økonomi:

Der forventes ikke udfordringer på anlægsprojekter med et budget under 15 mio. kr., idet de projekter med udfordringer er behandlet i særskilte sager.

Det skal dog anføres, at der til stadighed er usikkerhed omkring bevilling til Stibro over jernbanen grundet voldgiftssager. Den forventes tidligst afsluttet i 2022.

Fremdrift og periodisering:

Der er generelt set udfordringer med fremdriften på en række af bevillinger, herunder ikke mindst projekterne under Velfærdens Fundament. Dette skyldes stigende priser på materialer og lønninger, men det skyldes også optimistiske periodiseringer i forbindelse med frigivelse af bevillinger.

- Samling af budget vedrørende eksterne lejemål. Midlerne bruges når eksterne ejendomme fraflyttes.
- Tryghedsskabende foranstaltninger i bymidten. Arbejdet har fin fremdrift og overførsel handler om, hvornår arbejdet kan udføres.
- VF - Aktivt fritidsliv, kunstgræsbaner. Projektet er stoppet, grundet store udfordringer. Der bruges udelukkende midler til undersøgelse til afdækning af projektets mulige fortsættelse.
- Stitunnel under Bladstrupvej i Lumby. Projektet udviser i øjeblikket ikke fremdrift. Tidsplanen forventes dog overholdt med fuldførelse af projektet i 2022.
- Udfasning af pavilloner. Her er ikke udvist den forventede økonomiske fremdrift. Der er udarbejdet ny tidsplan i projektet.
- Velfærdens Fundament - Skoler. Forskydninger skyldes sen frigivelse af enkeltstående bevillinger til lokalområder, idet der søges at opnå synergieffekter mellem bevillingerne.
- Kapacitetstilpasning og institutionsstruktur. Dele af projektet er afhængigt af projektet vedrørende Ny skole i Vollsmose og derfor flyttes midler.
- Nyt botilbud på handicapområdet. Der har været forsinkelser i projektet i forbindelse med udbud. Den samlede tidsplan forventes at holde.
- Ny varmestue Bolbro. Grundet udfordringer med stigende priser og udbud overføres midler til 2022.
- Ekstra halkapacitet Østerbro. De resterende midler flyttes til 2022 og samtænkes med ny bevilling fra budget 2022.
- Kystbeskyttelse Seden Strandby. Der flyttes midler, da forhandlinger med lodsejere trækker ud.
- Øvrige projekter i kvarterplanen. Midler, der flyttes, vedrører primært Kottesgade etape 1, hvor projektet er i god fremdrift, men først afsluttes i 2022. Herudover midler til udførelse af projektet vedrørende Sti i grøn kile i Citycampus.
- Park + Ride + Bike ved Højstrup Station. Projektet afventer afsluttende arbejder og færdiggøres i 2022.

Jordforsyning samt køb og salg af ejendomme

Der forventes netto mindredgifter på jordforsyningsområdet i størrelsesordenen 9,3 mio. kr. i 2021 i forhold til det korrigerede budget. Forskydningerne skyldes primært, at man afventer godkendelse af lokalplaner.

Der forventes mindreindtægter på salg af ejendomme, som følge af forskydninger i salgstakten, disse modsvares af merindtægter på jordforsyningsområdet fra salget af erhvervsjord.

Der søges samlet set om overførsel af 9,2 mio. kr. til forbrug i 2022 og 2023.

Overførsler mellem drift og anlæg

I forbindelse med Effekt- og Økonomiopfølgningen flyttes bevilling fra Beskæftigelses- og Socialudvalget til By- og Kulturudvalget samt mellem By- og Kulturudvalget og Ældre- og Handicapudvalget

Disse konverteres mellem drift og anlæg jævnfør indstillingspunkter i Effekt- og Økonomiopfølgningen.

Specifikation af overførsler:

Udvalg	Styrings- område	Beskrivelse	2021
Beskæftigelses- og Socialudvalget	Drift	VIVO, Risingsvej 122, lokaleindretning	-97.000
By- og Kulturudvalget	Anlæg	VIVO, Risingsvej 122, lokaleindretning	97.000
By- og Kulturudvalget	Anlæg	Brandsikring af plejehjem	-2.609.927
Ældre- og Handicapudvalget	Drift	Dækning af merudgifter til brandvagter	2.609.927
Ældre- og Handicapudvalget	Drift	Hollufgårdsvej, lydisolering af kontor	-17.222
By- og Kulturudvalget	Anlæg	Hollufgårdsvej, lydisolering af kontor	17.222

Ændringer på bestående bevillinger

I forbindelse med regnskabsafslutningen for 2020 blev der overført 4,95 mio. kr. fra Børn- og Ungeudvalget til By- og Kulturudvalget til gennemførelse af arbejder på daginstitutionsområdet.

Denne bevilling blev placeret under bevillingen til Covid-19-relaterede udendørstiltag på børneområdet, da en del af bevillingen skulle dække forventede merudgifter på denne.

Det er nu afklaret, at der skal anvendes 2,6 mio. kr. Resten, svarende til 2,35 mio. kr., søges herefter placeret i en selvstændig bevilling.

Der henstår herefter en manglende finansiering af merudgifter på bevillingen til Covid-19-relaterede udendørstiltag på børneområdet på 1,4 mio. kr., der foreslås finansieret fra legepladspuljen.

Flytning af midler vedrørende Cykelstiprojekter. Der flyttes 2,0 mio. kr. til "Handlingsplan for mobilitet og byrum" fra "Øvrige projekter i kvarterplanen". Midlerne blev oprindeligt omprioriteret fra "Handlingsplan for mobilitet og byrum" til "Langesøstiens forlængelse", under "Øvrige projekter i kvarterplanen", da dette projekt udviste en manglende finansiering. Midlerne blev imidlertid ikke brugt, og derfor flyttes midlerne tilbage til "Handlingsplan for mobilitet og byrum".

Specifikation:

Anlægsprojekt	2021
Covid- 19-relaterede udendørstiltag på børneområdet	-2.350.000
Anlægsarbejder på daginstitutionsområdet	2.350.000
Covid- 19-relaterede udendørstiltag på børneområdet	1.400.000
Legepladser	-1.400.000
Øvrige projekter i kvarterplanen	-2.000.000
Handlingsplan for mobilitet og byrum	2.000.000

Anlægsprojekter der forventes afsluttet ultimo 2021

Herunder er opstilling af anlægsprojekter, der forventes afsluttet ultimo 2021:

Anlægsprojekt der forventes afsluttet ultimo 2021
Renovering af belysning på private fællesveje
Sundt indeklima i fremtidens skoler
Fremtidens skoler og dagtilbud
Ombygning af Risingsskolen rul 1
Landbrugsvej 12 ombygning
Nyt H. C. Andersens Hus
Højbyvej 64, 1. sal, ombygning
Ombygning Borgernes Hus
Grejbank under UngOdense
Bjergegade 15, 1. sal, byggeopgave
Havebæk plejecenter, byggeopgave
Ombygning Solffaldsvej - flytning af bostøttemedarjbedere fra Stammen
Fremtidig placering af Odense Værkstederne (Rytterkasernen)
Dalumvej 95, ombygning (Indgangen)
Den historiske trappe
Affaldskampagne Ren Odense
Mødested i Tarup-Davinde

Berigtigelse

Byrådet behandlede den 22. september 2021 sagen "Lånoptag vedrørende nyt botilbud på handicapområdet", det har efterfølgende vist sig, at tabellen i økonomiafsnittet var fejlbehæftet.

På baggrund af den fejlbehæftede tabel, fremstod projektet med en samlet anlægsudgift på 102,9 mio. kr. Den samlede anlægsudgift udgør 97,0 mio. kr., som det fremgår af nedenstående tabel.

Anlægsramme i kr.	2021	2022	2023	I alt
Nyt botilbud på handicapområdet - servicedel	1.271.442	6.228.558	29.741.854	37.241.854
Nyt botilbud på handicapområdet - boligdel		10.162.090	49.614.910	59.777.000
Bruttobevilling i alt	1.271.442	16.390.648	79.356.764	97.018.854
Finansiering i kr.	2021	2022	2023	I alt
Nyt botilbud på handicapområdet, eksisterende bevilling *	-1.271.442	-6.228.558	-35.600.000	-43.100.000
Beboerindskud 2 %			-1.195.540	-1.195.540
Lånoptag beboerdel			-52.723.314	-52.723.314
Samlet finansiering	-1.271.442	-6.228.558	-89.518.854	-97.018.854
Kassepåvirkning	0	10.162.090	-10.162.090	0

* Den eksisterende bevilling på 43,1 mio. kr. er sammensat af bevilling til servicedel, 37.241.845 kr og Grundkapitalindskud 10%, 5.858.146 kr.

Økonomi

Kassebeholdning i kr.

	Udvalg	Styrings- område	2021	2022	2023	2024	I alt
Anlægsprojekter	BKU	Anlæg	-103.168.807	30.914.675	72.254.132	0	0
Kassepåvirkning	Intet	Finans- poster	103.168.807	-30.914.675	-72.254.132	0	0

+ = forbedring af kassebeholdningen.

Bilag

Kritiske niveauer i anlægsopfølgningen 2021

Anlægsoversigt

Punkt 3: Omprioritering til gartneriindsats

06.00.00-K08-4-21

Resume

Denne sag handler om at understøtte en fremskyndelse af initiativerne i gartneriindsatsen ved at omprioritere midler fra anlægsrammen "Belysning på private fællesveje" og fra "Vandløbsbudgettet" på servicerammen. Dette med henblik på en endnu hurtigere indsats for at komme i mål med at sikre de miljømæssige forhold på gartnerierne i Odense Kommune.

By- og Kulturforvaltningen indstiller til en yderligere opprioritering af indsatsen i 2022 og 2023 med to årsværk, svarende til 1,2 mio. kr. pr. år, udover de 1,4 mio. kr. som byrådet har afsat i Budget 2022. Dermed styrkes en forebyggende indsats mod en miljømæssig forsvarlig håndtering af pesticidrester samt tag- og overfladevand inden forureningen rammer naturen generelt eller vores vandmiljø specifikt.

Effekt

En klima- og miljøvenlig storby

Gartneriindsatsen sikrer, at gartneriernes håndtering af procesvand, tagvandvand, affald mv. sker på en miljømæssig forsvarlig måde til gavn for natur og vandmiljø. Herved understøttes Odense-målet "En klima- og miljøvenlig storby".

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Der omprioriteres midler til øget prioritering af "Gartneriindsatsen" med samlet 1,0 mio. kr. i årene 2022 og 2023 fra "Vandløbsbudgettet" på servicerammen, fordelt med 0,5 mio. kr. hvert år.
2. Der omprioriteres 1,2 mio. kr. i 2021 til "Gartneriindsatsen" fra anlægsrammen "Belysning på private fællesveje", fordelt med 0,6 mio. kr. i hvert af årene 2022 og 2023.
3. Frigivelse af anlægsbevilling til "Gartneriindsatsen" fra 2022.

Beslutning

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen, idet det er målsætningen for forvaltningens indsats, at der ved udgangen af 2023 er sket en lovliggørelse af alle gartnerier i Odense Kommune.

By- og Kulturudvalget vil løbende få forelagt, de beskrevne kvartalsvise opfølgninger på forvaltningens indsats og ressourceforbrug. Såfremt der ikke kan ske lovliggørelse, gøres der rede for sanktionsmulighederne.

Udvalgsmedlem Niclas Turan Kandemir deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

I forbindelse med sag for By- og Kulturudvalget den 1. juni 2021 om "Understøttelse af gartneriindsats", ønskede udvalget en prioritering af midler til at sikre den fortsatte myndighedsindsats overfor gartnerierne efter 1. januar 2022, hvor 2 ud af 3,5 årsværk bevillingsmæssigt løber (projektansættelser). Byrådet har i forbindelse med Budget 2022 afsat

1,4 mio. kr. årligt til understøttelse af gartneriindsatsen. Dette er en fastholdelse af nuværende ressourcemængde på 3,5 årsværk.

Forvaltningen har igennem en længere årrække haft et intensivt fokus på de miljømæssige forhold på gartnerierne, som siden 2017 har ført til følgende konkrete handlinger overfor gartnerierne:

- Der er udstedt 34 påbud.
- Der er meddelt 53 varsler om påbud.
- Der er meddelt 156 indskærpelser om ukorrekte forhold, der skal rettes op på.
- Der er i dialogen med gartnerierne indgået/meddelt 342 aftaler/henstillinger om forhold, der skal rettes op på.
- Der er meddelt 1 driftsforbud for et aktivt gartneri (skal stoppe produktionen), mens to øvrige gartnerier er blevet varslet driftsforbud, mens 17 inaktive gartnerier er blevet meddelt et driftsforbud.
- Der er meddelt 1 politianmeldelse.
- Der er gennemført 223 tilsyn på gartnerierne.

Derudover har forvaltningen sideløbende med ovenstående handlinger udarbejdet en rapport (i 2017) om erfaringer og forslag til miljømæssige løsninger mod udledning af pesticider og næringsstoffer fra væksthushaver til Miljøstyrelsen med henblik på at komme i dialog om udarbejdelse af en eventuel branchebekendtgørelse for gartnerierhvervet. Rapporten førte til opstart af en lang dialog med Miljøstyrelsen og Dansk Gartneri om miljøforholdene i branchen og endte sluttelig ud med, at Miljøstyrelsen i november 2019 offentliggjorde "Vejledning om håndtering af pesticidholdigt spildevand og affald fra gartnerier".

Gartnerierne har indsendt kortlægning af deres vandstrømme, og dermed potentielle kilder til udledning. Der foretages nu løbende besøg på gartnerierne, hvor vandstrømmene i gartnerierne drøftes og vurderes, og som skal lede til en handlingsplan for fremtidig indretning og drift. Heri skal gartnerierne redegøre for, hvordan de håndterer og deres procesvand, om de har et lukket system, eller bortskaffer procesvand, og dermed skal have udlednings- og/eller nedrivningstilladelse. Handlingsplanen og de konkrete handlinger skal sikre, at gartneriernes indrettes, så deres drift sker på en miljømæssig forsvarlig måde.

Antallet af aktive gartnerier i Odense Kommune er p.t. opgjort til 94, hvor ét gartneri dog kan være på flere lokaliteter. Det er vurderingen, at der med budgetbevillingen er afsat ressourcer til at indgå dialog og få fastlagt rammer og vilkår for samtlige 94 gartnerier.

Med det øgede fokus på gartneriernes miljøforhold over den seneste tid, er der fremsat ønske om at øge den kommunale myndighedsindsats, således gartnerierne kommer hurtigere i proces og får fastlagt rammer og vilkår for fremtidig indretning og drift for samtlige gartnerier. Det er forvaltningens vurdering, at dette vil kræve yderligere ressourcer, da sagerne forventes at have et længere forløb fra opstart af dialog med det enkelte gartneri, og til gartneriet er endelig på plads med sine løsninger. Og skal der startes et større antal sager op ad gangen, vil det kræve flere medarbejdere til at sikre dette.

Det er forvaltningens vurdering, at der med tilførsel af to ekstra årsværk i en toårig periode (2022-23), vil kunne ske en intensiveret og målrettet indsats i forhold til gartnerierne med henblik på at sikre deres miljøforhold i den fase af arbejdet, området nu går ind i, som ovenfor beskrevet. Det er samtidig forvaltningens vurdering, at der hermed også er tale om en afbalanceret intensivering i forhold til at kunne håndtere den øgede sagsmængde i forvaltningen, men også hos erhvervet, som skal være klar til at kunne håndtere det øgede myndighedstryk.

Derfor indstiller By- og Kulturforvaltningen til en opprioritering af indsatsen i 2022 og 2023 gennem en omprioritering af midler fra "Vandløbsbudgettet" på servicerammen og fra anlægsrammen "Belysning på private fællesveje" til

”Lovliggørelse af gartnerier”. Derigennem sikres en forebyggende indsats mod en miljømæssig forsvarlig håndtering af pesticidrester samt tag- og overfladevand inden forureningen rammer naturen generelt eller vores vandmiljø specifikt.

Hvorvidt den nødvendige fremdrift i arbejdet lykkedes, vil det kommende arbejde vise, hvorfor der løbende vil blive givet tilbagemeldinger på arbejdets fremdrift. Det er forventningen, at en betydelig del af sagerne ikke vil kunne afsluttes inden for de respektive år, hvor de opstartes, og samtidig vil arbejdet skulle understøttes af løbende opfølgende tilsyn. Der vil derfor ligge et betydeligt opfølgingsarbejde de efterfølgende år, som vil blive løftet af de tilstedeværende ressourcer på 3,5 årsværk.

Konsekvenser for vandløb ved omprioritering

Vandløbsbudgettet er afsat til to formål. Dels at sikre at vandløbene fungerer i afvandingsmæssig henseende, og dels at sikre at vandløbene lever op til miljømålsætningen i EU’s Vandrammedirektiv.

Indsatsen i forhold til afvanding består primært af den løbende vedligeholdelse, som kommunen er forpligtet til. Det vil sige fjernelse af grøde, væltede træer og uønskede mudderbanker i vandløbene. Knyttet hertil er der også en opmålingsopgave af vandløbene, der skal dokumentere, at kommunen overholder sine vedligeholdelsesforpligtelser. Den overskydende del af budgettet, bruges sammen med eksterne midler til små og store vandløbsprojekter, der løbende skal bringe vandmiljøkvaliteten op til et niveau, der overholder EU’s vandrammedirektiv. Hertil er kommunen også forpligtet.

Konsekvensen ved at trække 0,5 mio. kr. ud af budgettet i årene 2022 og 2023 vil primært være på opmålingen af vandløbene. Derudover neddrøses projektaktiviteten en anelse. En del af opmålingen kan uden konsekvenser udskydes to år. Opmålingsopgaven vil dog blot blive tilsvarende større i 2024. Derudover vil projektaktiviteten vil være en smule mindre til og med 2024.

Da gartneriprojektet, netop er med til at øge vandkvaliteten i vandløbene, er det forvaltningens vurdering, at det er en god prioritering af budgettet i en rammesat periode.

Økonomi

Sagen medfører likviditetsmæssige konsekvenser for Odense Kommunes kassebeholdning. Kommunens kassebeholdning påvirkes positivt med 1,2 mio. kr. i 2021 og negativt med 0,6 mio. kr. i hvert af årene 2022 og 2023.

Finansiering af gartneriindsats				
Beskrivelse	Styringsområde	2021	2022	2023
Gartneriindsats	Anlæg		1.100.000	1.100.000
Belysning på private fællesveje	Anlæg	-1.200.000	0	0
Vandløbsbudgettet	Drift		-500.000	-500.000
Kassepåvirkning		1.200.000	-600.000	-600.000
I alt		0	0	0

Der flyttes 1,1 mio. kr. til ”Gartneriindsats” i 2022 og 2023. Midlerne flyttes fra ”Belysning af private fællesveje” med 1,2 mio. kr. i 2021, som periodiseres med 0,6 mio. kr. i hvert af årene 2022 og 2023, samt fra ”Vandløbsbudgettet” med 0,5 mio. kr. i hvert af årene 2022 og 2023.

Vandløbsbudgettet udgør 5,4 mio. kr. pr. år. før omprioritering. Efter omprioritering vil vandløbsbudgettet udgøre 4,9 mio. kr. i 2022 og 2023.

Anlægsprojektet "Belysning af private fællesveje" udviser mindreforbrug og forventes afsluttet i 2021. Efter omprioritering fra anlægsrammen vil projektet fortsat udvise mindreforbrug. Det er fortsat forventningen, at de samlede afsluttede anlæg balancerer ved året udgang.

Sagen giver ikke anledning til afledt drift, da der er tale om lønkroner i gartneriindsatsen.

Bilag

Faktaark- gartneriindsatsen 14102021

Punkt 4: Omprioritering af midler til Trafikregulering på Munkebjergvej

00.30.00-A00-12-21

Resume

Sagen handler om at prioritere restfinansiering af anlægsprojekt vedrørende Trafikregulering på Munkebjergvej/Drejebænken.

Forligspartierne har i budget 2022 afsat 3,0 mio. kr. til "Trafikregulering på Munkebjergvej" i 2023. Den samlede anlægsfinansiering er på 21,0 mio. kr., jf. katalog over anlægsønsker, Indblik Anlæg 2022. Der skal således findes 18,0 mio. kr. Det fremgår af forliget for budget 2022, at By- og Kulturforvaltningen pålægges at fremlægge en samlet finansiering indenfor de løbende anlægsbevillinger under By- og Kulturudvalget.

By- og Kulturforvaltningen foreslår at finansiere det samlede anlægsprojekt ved at omprioritere 18,0 mio. kr. fra "Handlingsplan for mobilitet og byrum" i årene 2022 til 2025 til "Trafikregulering på Munkebjergvej" med en fordeling på 3,0 mio. kr. i 2022 og 15,0 mio. kr. i 2023.

Med denne sag frigives endvidere den afsatte bevilling på 3,0 mio. kr. fra budget 2022 til By- og Kulturudvalget til brug i 2023.

Effekt

En storby i vækst. Der skabes flere virksomheder og arbejdspladser

En god og tilstrækkelig infrastruktur i erhvervsområdet er en betingelse for, at virksomhederne i området kan vækste. Ved at udføre projektet forbedres infrastrukturen til at imødekomme det trafikale behov, der opstår i de kommende år.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Der flyttes 18,0 mio. kr. til anlægsbevillingen "Trafikregulering på Munkebjergvej", fordelt med 3,0 mio. kr. i 2022 og 15,0 mio. kr. i 2023 fra den løbende anlægsramme "Handlingsplan for mobilitet og byrum", fordelt med 4,5 mio. kr. i hvert af årene 2022-2025.
2. Den afsatte bevilling til "Trafikregulering på Munkebjergvej" i budget 2022 under By- og Kulturudvalget, frigives.

Beslutning

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Niclas Turan Kandemir deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Sagen handler om at sikre finansiering til at udføre det samlede anlægsprojekt for ”Trafikregulering på Munkebjergvej”, der samlet set beløber sig til 21,0 mio. kr., som forligspartierne bag budget 2022 har pålagt By- og Kulturforvaltningen at sikre finansiering til.

Baggrunden for projektet ”Trafikregulering på Munkebjergvej” er, at der over de kommende år sker en rivende udvikling i det sydlige Odense med nye erhvervsområder og et supersygehus.

På baggrund af den trafikale udvikling er der opstået et stort behov for udvidelse af de to kryds ved henholdsvis Munkebjergvej/Drejebænken og Drejebænken/Erhvervsområdet. Allerede nu sker der stor ophobning af biler mod motorvejen om morgenen.

Flere virksomheder i området er kendetegnet ved store mængder af tung trafik. Hvis krydsene skal være færdigudbyggede, når det nye OUH afslutter anlægsarbejdet, er det nødvendigt at gå i gang nu.

By- og Kulturforvaltningen har undersøgt mulige løbende anlægsrammer til finansiering af projektet og indstiller til at omprioritere midler til projektet fra ”Handlingsplan for mobilitet og byrum”, med 4,5 mio. kr. årligt i årene 2022 til 2025.

Herudover indstiller By- og Kulturforvaltningen til at den afsatte bevilling til ”Trafikregulering på Munkebjergvej” i 2023 frigives til brug i 2023.

Økonomi

Sagen medfører likviditetsmæssige konsekvenser for kommunens kassebeholdning. Kommunens kassebeholdning påvirkes positivt med 1,5 mio. kr. i 2022, negativt med 10,5 mio. kr. i 2023 og igen positivt med 4,5 mio. kr. i 2024 og 2025.

Beskrivelse	Styringsområde	Udvalg	2021	2022	2023	2024	2025
Trafikregulering på Munkebjergvej	Anlæg	BKU	0	3.000.000	15.000.000	0	0
Handlingsplan for mobilitet og byrum	Anlæg	BKU	0	-4.500.000	-4.500.000	-4.500.000	-4.500.000
Kassepåvirkning			0	1.500.000	-10.500.000	4.500.000	4.500.000
I alt			0	0	0	0	0

Når midlerne er flyttet, vil der være et beløb til prioritering på ”Handlingsplan for mobilitet og byrum” på 15,5 mio. kr. i 2022 og 17,4 mio. kr. i 2023-2025.

Handlingsplan for mobilitet og byrum	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Bevilling: Handlingsplan for mobilitet og byrum	19.982.833	21.882.833	21.882.833	21.882.833
Omprioritering til Trafikregulering på Munkebjergvej	-4.500.000	-4.500.000	-4.500.000	-4.500.000
Til rådighed på handlingsplan for mobilitet og byrum efter prioritering	15.482.833	17.382.833	17.382.833	17.382.833

Afledt drift vurderes at være 1,05 mio. kr. pr. år, og vil blive ansøgt via den afsatte ramme for afledt drift til "Trafikprojekter" ved projektets afslutning i 2023. I 2023 forventes halvårsvirkning på den afledte drift af projektet og fuld virkning fra 2024.

Der må derfor forventes begrænset aktivitet på øvrige trafikprojekter, som ikke er cykelstier eller trafikcampagner i 2023 og 2024, da en stor del af rammen for afledt drift til "Trafikprojekter" vil være disponeret til "Trafikregulering på Munkebjergvej".

Punkt 5: Velfærdens Fundament: De ældste odenseanere - igangsættelse af prototypeprojekt på demens-området

00.16.00-P20-7-21

Resume

Med denne sag skal byrådet tage stilling til et prototypeprojekt på demensområdet på Plejehjemmet Øst under Velfærdens Fundament.

De ældste odenseanere udgør 300 mio. kr. i Velfærdens Fundament, og med denne sag sættes der gang i at omstille plejehjemmene i Odense Kommune, således at de i højere grad er indrettet til de borgere, der bor der. Det gøres i et prototypeprojekt, der skal give erfaringsgrundlag både for demensegnede rammer og indretning på de øvrige plejehjem og for involveringsprocessen.

Ud over byrådets godkendelse kræver prototypeprojektet også beboernes godkendelse.

Effekt

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Prototypeprojektet, der skal målrette indretningen af plejehjemmene til i højere grad at understøtte de borgere, der bor på plejehjemmet og give de bedste rammer og muligheder for, at beboerne kan leve et godt liv på trods af demenssygdomme.

Et sundere Odense

Optimering af indretningen på plejehjemmene, så den i højere grad understøtter beboere med demens og deres behov, kan fx medføre mindre agitation og mindre behov for medicinering samt bedre arbejdsmiljø for medarbejderne.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender:

1. Der igangsættes et prototypeprojekt på Plejehjemmet Øst under De ældste odenseanere under Velfærdens Fundament med fokus på mere demensegnede rammer som beskrevet i sagen.
2. Der oprettes og frigives en anlægsbevilling "Velfærdens Fundament – De ældste odenseanere – Prototypeprojekt" på 12,2 mio. kr. fordelt med 3,0 mio. kr. i 2022 og 9,2 mio. kr. i 2023 under By- og Kulturudvalget. Bevillingen finansieres med 9,3 mio. kr. fra Velfærdens Fundament under Økonomiudvalget samt punkt 4.
3. Der oprettes og frigives en anlægsbevilling "Velfærdens Fundament – De ældste odenseanere – Vedligehold" på 2,5 mio. kr. fordelt med 1,0 mio. kr. i 2022 og 1,5 mio. kr. i 2023 under By- og Kulturudvalget. Bevillingen finansieres af Velfærdens Fundament under Økonomiudvalget.

4. Der optages lån på 2,9 mio. kr. i 2023 til den beboerfinansierede del af projektet. Optagelse af lånet er afhængigt af beboergodkendelse af huslejestigningen.

Økonomiudvalget, den 13. oktober 2021:

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling under forudsætning af, at By- og Kulturudvalget og Ældre- og Handicapudvalget tilsvarende anbefaler de respektive forvaltningers indstillinger.

Beslutning

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Niclas Turan Kandemir deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Med Budget 2021 besluttede Odense Byråd at investere 1,8 mia. kr. i velfærdens fysiske rammer frem mod 2030. Velfærdens Fundament skal sikre gode fysiske rammer for byens børn, unge og ældre borgere samt udvikling af byens lokalområder. Beslutningen hviler på en aftale indgået af Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten og De Lokale Nationale.

De ældste odenseanere udgør 300 mio. kr. i Velfærdens Fundament og handler dels om at sikre kapacitet på vores plejehjem, når antallet af ældre stiger, dels om at sikre, at vores plejehjem er egnede til demente borgere, og dels om at sikre vedligehold af vores plejehjem.

Med dette prototypeprojekt sættes der gang i at gøre det første plejehjem demensegnet. Projektet skal give erfaringsgrundlag for demensindretning af de øvrige plejehjem. Dertil skal det give erfaring med involveringsprocessen for beboere og interessenter. Prototypeprojektet er en trædesten og forudsætning for at udvide antallet af demenspladser i Odense Kommune.

Demensegnede plejehjem

Der er overordnet fire typer af tiltag inden for indretning, der gør boliger demensegnede:

- Hjemlig atmosfære, hvor beboeren befinder sig godt.
- Gode lysforhold, der stimulerer naturlig døgnrytme og støtter orientering og hjemlighed.
- Små, overskuelige, skærmede miljøer, hvor det er let at orientere sig på egen hånd.
- Gode muligheder for at komme i kontakt med dags- og sollys, naturen, planter, vind og vejr.

Finansiering af demensindretning generelt

Alle ombygninger, renoveringer eller forbedringer udført i almene boliger kræver i henhold til almenboligloven og de beboerdemokratiske regler beboernes accept og finansieres som udgangspunkt via huslejestigninger. Dette gælder også for almene plejehjem og ældreboliger.

Eftermontering af velfærdsteknologi eller anden efterfølgende ændring af boligernes indretning, der sker som følge af målgruppens generelle behov og som har rod i et kommunalt ønske om forbedret og optimeret kvalitet i plejen finansieres dog af kommunen selv og kan ikke lægges på beboernes husleje, uanset om teknologien etableres på beboernes boligarealer, fælles boligarealer eller servicearealer.

Hovedformålet med demensindretningen og velfærdsteknologien skal således være:

- Forbedre kvalitet i plejen.
- Lette arbejdet med plejen.
- Billiggøre plejen eller
- Opfylde arbejdsmiljøkravet.

En velfærdsteknologisk løsning kan fx være døgnrytmebelysning og demensring omkring bebyggelsen.

Øvrige indretninger som fx møbelindkøb og indretning med farver på væggene anses ikke for velfærdsteknologiske løsninger og vil skulle finansieres af beboerne over huslejen.

I forhold til at udbrede demensindretning på alle kommunens plejehjem er der følgende muligheder for kommunal finansiering af velfærdsteknologiske løsninger under forudsætning af, at beboerne godkender tiltaget på følgende ejendomme:

- 14 kommunalt ejede plejehjem.
- 6 plejehjem, hvor Odense Kommune ejer servicearealerne, og boligorganisationer ejer resten, hvis boligorganisationerne og beboere godkender projektforslaget.
- 3 selvejende institutioner med driftsoverenskomst, hvis institutionen og beboerne godkender projektforslaget. Hvordan og i hvilket omfang den kommunale finansiering eventuelt kan ske kræver en nærmere belysning, som foretages sideløbende med erfaringerne fra prototypeprojektet. Det hænger sammen med den endelige udrulning af demensegnede plejehjem i Odense Kommune på baggrund af prototypeprojektet, og det er ved at blive afklaret, hvordan og i hvilket omfang de selvejende plejehjem kan støttes i forhold til demensindretning.

For så vidt angår private plejehjem, kan disse ikke opnå kommunal finansiering til velfærdsteknologiske demensindretninger.

Prototypeprojekt

Det er Plejehjemmet Øst, der er udvalgt som prototypeprojekt. Plejehjemmet er udvalgt til prototype på baggrund af, at det er nemt at gøre demensegnet, at der allerede har været dialog med plejehjemmet, og der foreligger et tidligere forarbejde om at gøre Plejehjemmet Øst demensegnet.

Demensindretning af Plejehjemmet Øst indebærer:

- Døgnrytmebelysning som velfærdsteknologi i arealer, som primært anvendes af beboerne.
- Hjemliggørelse og indretning til beboerne, fx vægmaling, møbler, mindske akustisk og spejlrefleks mv.

Forud for igangsættelse skal projektforslaget godkendes af beboerdemokratiet på Plejehjemmet Øst.

Finansiering af prototypeprojektet

Velfærdsteknologiske løsninger og indretninger uanset arealtype (serviceareal, boligareal eller fællesboligareal) finansieres gennem Velfærdens Fundament. Det samme gør sig gældende for øvrige indretninger på servicearealer. Eventuel afledt drift som følge af etableringen af velfærdsteknologiske løsninger og indretninger eller eventuelle stigninger i ejendommens driftsbudget som følge af projektet vil skulle afholdes af beboerne.

Øvrige indretninger på boligarealer og dele af fælles adgangsarealer bliver finansieret. Indretning af beboernes boliger kan ikke finansieres af Velfærdens Fundament-midler, men skal ske som beboerfinansiering, fx som et 30-årigt lån med afbetaling via huslejeforhøjelse. Det anslås, at med et 30-årigt lån på 2,9 mio. kr. vil demensindretningen af Plejehjemmet Øst betyde en huslejestigning på 108 kr./måned for beboerne. Det svarer til en stigning på under 2 %. Stigningen i huslejen er boligsikringsberettiget og vil således betyde øgede kommunale udgifter til boligsikring.

Inddragelse i prototypeprojektet

Der arbejdes med flere spor af inddragelse i prototypeprojektet. Der skal dels ske en formel inddragelse af ledelse, medarbejdere og beboere. Dette vil hovedsageligt omhandle det forhold, at beboerdemokratiet skal godkende dele af ændringerne, da de vil kunne give højere huslejer. Desuden vil interessenter som Ældrerådet, Alzheimerforeningen Fyn og Ældresagen Odense blive inviteret til en orientering og til at give indspil - primært til det samlede arbejde omkring "De ældste odenseanere" under Velfærdens Fundament, men med udgangspunkt i prototypeprojektet.

Endelig vil det være muligt og relevant at have en dialog med beboere og pårørende omkring, hvad demensegnede rammer betyder, herunder om de har forslag til, hvordan det kan fungere godt sammen med det eksisterende fysiske miljø mv. på Plejehjemmet Øst.

For alle tre spor gælder, at det ikke er generelle ønsker til indretning, men input til, hvordan Plejehjemmet Øst kan blive mere demensgnet inden for de fire typer af tiltag, som er beskrevet.

Vedligehold

For at sikre, at byggeprocesser på plejehjemmene er koordineret af hensyn til beboerne, planlægges der med, at vedligeholdsopgaver løses i samme ombæring. Derfor afsættes der i det konkrete projekt samtidig 2,5 mio. kr. til vedligehold på Plejehjemmet Øst.

Økonomi

Med denne sag frigives der to anlægsbevillinger fra bevillingen under Økonomiudvalget til By- og Kulturudvalget.

	Udvalg	Styrings- område	2021	2022	2023	I alt
Velfærdens Fundament, finansiering af bevilling til de ældste odenseanere	ØKU	Anlæg	0	-4.000.000	-7.710.000	-11.710.000
Ny bevilling: VF – De ældste odenseanere – Prototypeprojekt på demensområdet	BKU	Anlæg	0	3.000.000	9.150.000	12.150.000
Lånoptag beboerdel	BKU	Finans- poster	0	0	-2.900.000	-2.900.000
Ny bevilling: VF – De ældste odenseanere – Vedligehold	BKU	Anlæg	0	1.000.000	1.460.000	2.460.000
I alt			0	0	0	0

Odense Kommune har i henhold til lånebekendtgørelsens § 2, stk. 2, nr. 12, låneadgang til udbedrings- og renoveringsarbejder af kommunale almene pleje- eller ældreboliger.

Afledt drift af aftalen udgør 27.000 kr. årligt, som finansieres af den afsatte ramme til afledt drift af Velfærdens Fundament under Økonomiudvalget.

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for kommunens kassebeholdning.

Punkt 6: Velfærdens Fundament - Lokal aftale for Højme og Dyrup

00.16.00-P27-33-21

Resume

Med denne sag skal byrådet vedtage en lokal aftale for Højme og Dyrup.

Aftalen er blevet til gennem markant borgerinddragelse og dialog mellem Odense Kommune og Partnerskabet for Højme og Dyrup.

Den 3. marts 2021 besluttede byrådet fordelingen af de 625,0 mio. kr. til Velfærdens Fundament – Skoler og lokale aftaler. Fordelingen til Højme og Dyrup og Højmeskolen er følgende:

- Modernisering: 7,2 mio. kr.
- Vedligehold: 7,7 mio. kr.
- Lokal aftale: 3,6 mio. kr.

Aftalen giver penge til en række moderniseringer på Højmeskolen, blandt andet opgradering af flere faglokaler og ændret udnyttelse af gangarealer til inspirerende lærings- og grupperum.

Lokalområdet bliver styrket med blandt andet en aktivitetspark i Dyrup, en trænings-/aktivitetsbane i Højme og opgradering af legepladsen i Holmstrup.

Effekt

En storby med blandede og velfungerende bydele

Den lokale aftale for Højme og Dyrup vil give bydelen et løft og danne ramme for et velfungerende, udviklende og aktivt skole- og fritidsliv med udgangspunkt i borgernes konkrete forslag og idéer.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender:

1. Lokal aftale for Højme og Dyrup, jf. bilag.
2. Der oprettes og frigives en anlægsbevilling "Velfærdens Fundament – Skoler og Lokale aftaler – Højme og Dyrup" på 10,8 mio. kr. fordelt med 1,6 mio. kr. i 2021, 1,6 mio. kr. i 2022 og 7,6 mio. kr. i 2023 under By- og Kulturudvalget. Bevillingen finansieres af Velfærdens Fundament under Økonomiudvalget.

Økonomiudvalget, den 13. oktober 2021:

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling under forudsætning af, at By- og Kulturudvalget og Børn- og Ungeudvalget tilsvarende anbefaler de respektive forvaltningers indstillinger.

Beslutning

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Niclas Turan Kandemir deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Med Budget 2021 besluttede Odense Byråd at investere 1,8 mia. kr. i velfærdens fysiske rammer frem mod 2030. Velfærdens Fundament skal sikre gode fysiske rammer for byens børn, unge og ældre borgere samt udvikling af byens lokalområder. Beslutningen hviler på en aftale indgået af Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten og De Lokale Nationale.

Den 3. marts 2021 besluttede byrådet rækkefølgen på skoler/lokalområder og fordelingen af midler under sporet "Skoler og lokale aftaler", hvor der i alt er afsat 625,0 mio. kr.

Pengene skal bruges til at sætte fokus på lokalområderne og en fremtid, hvor folkeskolen udvikler sig som omdrejningspunkt for fællesskab, aktiviteter og kendskab til hinanden. I den forbindelse skal Odense Kommune rundt til alle lokalområder i kommunen og føre en demokratisk samtale, så borgere og lokale interessenter får mulighed for at komme med deres input til ønsker og behov i deres område.

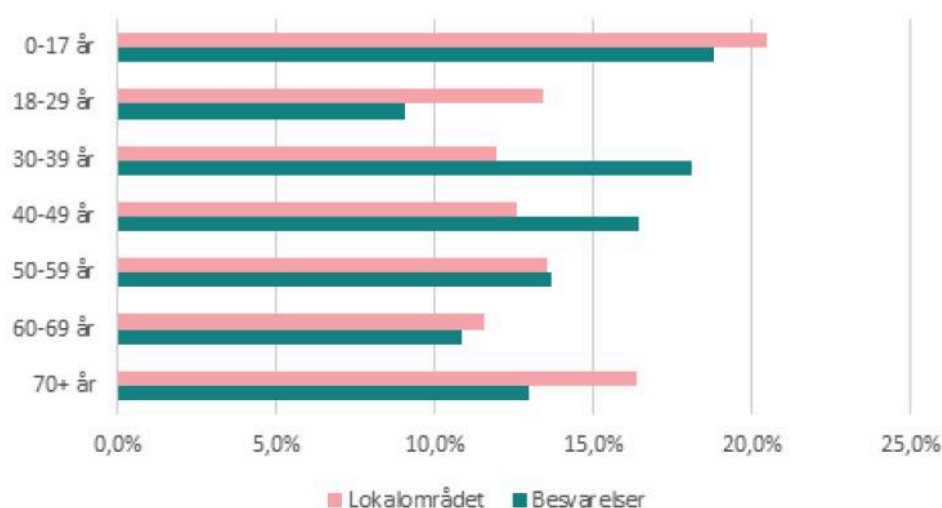
Lokalaftalen med Højme og Dyrup er den sidste af syv lokale aftaler, der indgås under Velfærdens Fundament i 2021.

Inddragelse af lokalområdet

Den 9. august 2021 blev der afholdt et digitalt møde for de lokale interessenter (foreninger, klubber mv.) i Højme og Dyrup, og den 17. august 2021 blev der afholdt et digitalt borgermøde. På begge møder var det i workshops muligt at komme med forslag og idéer til at styrke Højme og Dyrup som lokalområde. Endvidere har det også været muligt at bidrage med input og forslag digitalt på odense.dk og i et spørgeskema i perioden 10. august til 23. august 2021. Tre dage i perioden besøgte politikere fra Odense Byråd Højme og Dyrup og talte med borgerne om Velfærdens Fundament og idéer til udvikling af området. 13 % af borgerne i Højme og Dyrup har bidraget til aftalen via besvarelse af spørgeskemaet.

Nedenfor ses aldersfordelingen på de borgere, der har besvaret spørgeskemaet. Aldersfordelingen stemmer i hovedtræk overens med aldersfordelingen i lokalområdet.

Aldersfordeling

Partnerskabet for Højme og Dyrup, som består af repræsentanter for skolen, Dyrup Kirke og lokale foreninger, har været lokalområdets talerør i processen for indgåelse af aftalen. Partnerskabet har drøftet en opsamling på de mange input og har indgået i dialog med Odense Kommune om prioritering af forslagene i den konkrete aftale.

Den lokale aftale

Dataindsamlingen viser, at borgernes drømme og idéer overordnet har fokus på tre temaer:

- Udendørs mødesteder
- Fælles arrangementer
- Lokalt forankret foreningsliv

Aftalen mellem partnerskabet for Højme og Dyrup og Odense Byråd indeholder nedenstående konkrete initiativer, der alle bidrager til at opfylde de lokale interessenters og borgernes drømme om et endnu bedre Højme og Dyrup.

Modernisering af Højmeskolen

- Ændret udnyttelse af gangarealer
Gangarealer indrettes, så de kan benyttes i undervisningen til gruppearbejde og fordybelse og samtidig visuelt understøtter læringen med inspirerende kunst og information. Indretningen skal medvirke til mere ro og flere muligheder for at bruge rummene omkring klasserne i såvel undervisningen som i frikvartererne og i SFO. SFO's garderober flyttes i kælderen. Uden for skolens åbningstid vil faciliteterne kunne bruges af lokale foreninger til workshops eller lignende.
- Opgradering af toiletter
Modernisering af eksisterende elev- og personaletoaletter, så de bliver tidssvarende.
- Nyt faglokale til fysik og kemi i et integreret Scienceområde
Der indrettes et fleksibelt Scienceområde i skolens kælder, hvor der i forvejen er faglokaler til biologi, geografi og natur/teknologi. I Scienceområdet vil der være plads til tværfaglig, tidssvarende naturfagsundervisning med

opbevaring til længerevarende forsøg, og det vil være muligt, at flere klasser bruger området samtidigt. Området vil skabe gode rammer for naturfagsprøven og undervisningsaktiviteter/-former, der fremmer elevernes nysgerrighed og læring.

- **Opgradering af faglokale til billedkunst**
Der indrettes et art-område i de nuværende billedkunsthaller i kælderen. Moderniseringen vil gøre udstilling, innovative processer og produktion mulig samtidig med, at der sikres et sundt indeklima med fokus på lyd, lys og luft. Det skal ske med vinduespartier mellem lokalerne, lydlofter, god ventilation og ny indretning. Lokalet vil også kunne benyttes til lokale aktiviteter, fx af foreninger eller grupper af borgere om aftenen og i weekender.
- **Opgradering af faglokale til madkundskab**
Madkundskabslokalet indrettes tidssvarende med fx stålbordeplader, der reducerer muligheden for bakteriedannelse og åben opbevaring, der er praktisk og funktionelt. Der skal være plads til store klasser/valghold. Lokalet vil også kunne benyttes til lokale arrangementer som fx madklub eller madkurser.
- **Personalerum: Lyddæmpning og nyt køkken**
Et moderne køkken, der sikrer høj hygiejne og er indrettet, så personalet ikke stimler sammen ved indgangen. Lydisolering i lokalet, så der kan være mange samtidig, fordi rummet optager larmen af mange, der snakker.
- **Dramalokale og foredrags-/samlingslokale (færdiggørelse af kælder)**
Renovering og modernisering af skolens dramalokale, så det kan bruges i såvel SFO som i undervisningen til samlinger, forestillinger og foredrag. Et lokale, som lokalområdet også vil kunne benytte. Lokalet er i skolens kælder, hvilket igen kræver, at indeklimaet forbedres med åbninger til gangområdet, ventilation, lydisolering m.m.
- **TECH-værksted**
Teknologi og engineering i et nyt faglokale. Skolen har modtaget et Facebook Grant (tilskud), som har gjort det muligt at indkøbe en del teknologi. Samtidig har ”Børnene i robotbyen”-indsatsen gjort behovet for nye rammer til undervisningen aktuelt. Derfor kan ét af skolens grupperum - eller eventuelt det gamle fysiklokale, når det flyttes til Scienceområdet i kælderen - med stor fordel gøres til et MakerSpace (område, der fremmer innovation, kreativitet og inspirerer til brug af teknologi).
- **Opgradering af skolens udeområder/skolegård/legeplads (en andel finansieres af midler til lokalområdet)**
Skolens udeområde/skolegård indrettes til et inspirerende ude- og undervisningsmiljø for eleverne med fx bålhytte, renovering af den eksisterende multibane, gynger, vippe, legetårn, hængekøjer, tarzanbane og optegning af cykelbane i skolegården. Området kan anvendes af foreninger samt børn, unge og familier uden for skolens åbningstid. Partnerskabet og elevrådet bidrager i samarbejde med By- og Kulturforvaltningen til indretningen af udeområderne i samspil med den nye aktivitetsplads.

Initiativer i lokalområdet

- **Opgradering af skolens udeområder/skolegård/legeplads (jf. ovenstående)**
- **Ny aktivitetsplads – ”DyrupParken”**
På grønt område mellem skolen, kirken, hallen og plejehjemmet (i forlængelse af skolens legeplads) etableres en plads til samling, fællesskaber og aktiviteter for børn, unge, ældre og familier i lokalområdet. Området indrettes med fx overdækkede borde, bænke (eventuelt i beton), grill, basketbane, parkour, scene, hængekøjer, trampolin,

løbehjul/skate bane, fodboldmål og infotavle. Området kan benyttes af skolen til udeundervisning og af lokale foreninger til aktiviteter og arrangementer. Partnerskabet designer i samarbejde med By- og Kulturforvaltningen den konkrete indretning.

- Beachvolleyanlæg i tilknytning til Højmeskolen
Der anlægges et beachvolleyanlæg i tilknytning til Højmeskolen. Anlægget kan bruges af skolen i forbindelse med undervisning, i frikvarterer og af SFO og af foreninger og borgere uden for skolens åbningstid. Fortuna Odense Volley har ønsket om at anvende anlægget til idrætsaktiviteter lokalt for borgere i alle aldre og vil derudover gerne stille instruktører til rådighed, der kan bistå lærerne i undervisningen og på den måde understøtte den åbne skole. Partnerskabet og elevrådet bidrager i samarbejde med By- og Kulturforvaltningen til indretningen af anlægget i samspil med den nye aktivitetsplads og opgraderingen af skolens udeområder.
- Opgradering af legeplads i Holmstrup
Den nuværende legeplads i Holmstrup opgraderes med naturlegeredskaber, fx klatrestativ, gynger og balancebom i træ eller andre bæredygtige materialer. By- og Kulturforvaltningen tager kontakt til Holmstrup Beboerforening om indretning af legepladsen.
- Anløbsbro og borde/bænke ved åen
Der etableres lettere adgang til åen ved anlæggelse af sti, anløbsbro samt opsætning af borde og bænke ved broen til Skt. Klemens.
- Synliggørelse af lokale aktiviteter og tilbud
Partnerskabet er enige om, at der er rigtig mange fællesskabende aktiviteter lokalt i Højme og Dyrup. Kendskabet til mulighederne/tilbuddene er dog langt fra godt nok. Området har fx tre gode mødesteder i FKS-hallen, Højmeskolen og Dyrup Kirke, der kan anvendes til forskellige formål. Partnerskabet vil følge op på den lokale aftale ved i fællesskab at finde en måde, hvorpå de mange arrangementer og tilbud i lokalområdet kan gøres synlige for områdets beboere gennem målrettet kommunikation. Der afsættes et beløb til at synliggøre eksisterende og kommende aktiviteter samt kanaler, hvor aktiviteter bliver slået op. Det kan fx være et husstandsomdelt blad. FKS-Hallen er ansvarlig forening.
- Trænings-/aktivitetsbane til leg og bevægelse i Højme
Der anlægges en aktivitetsbane og eventuelt en multibane ved Sanderum Boldklubs kunststofbane. Træningsbanen skal motivere til bevægelse og leg med forskellige grader af udfordringer, fx en balancebom, klatrereb, armgang mv. Banen vil være et sted, hvor både børn, unge og ældre kan mødes til leg og bevægelse, og forældrene kan træne, mens børnene er til fodbold. Sanderum Boldklub kan ligeledes bruge banen til alternative fodboldtræninger. Der placeres et par borde/bænkesæt ved banen. Anlæggelse af en multibane er anden prioritet, og hvis der er midler i overskud, kan disse som tredje prioritet anvendes på at forbedre parkeringsforholdene omkring Sanderum Boldklub. Sanderum Boldklub og Højme Beboerforening designer i samarbejde med By- og Kulturforvaltningen det konkrete anlæg.

Vedligeholdelsesprojekter

På Højmeskolen vil der blive udført følgende vedligeholdelsesopgaver:

- Udskiftning af 492 vindueselementer
- Udskiftning af ca. 700 m stern/tagkant
- Renovering af klasselokaler (maling, gulve)

Vedligeholdelsesprojekterne er baseret på By- og Kulturforvaltningens faglige skøn – den såkaldte "ingeniørliste" - og har således ikke været et anliggende for partnerskabet.

Lokalområdets engagement

Der har undervejs i forløbet været stort engagement fra Højmeskolen, borgere og foreninger, og aftalen sigter derfor også imod at koble investeringerne i aftalen til at fastholde og styrke det engagement.

Partnerskabet og lokalområdet forpligter sig i forbindelse med aftalen til at deltage i planlægningen/indretningen af den nye aktivitetsplads, skolens udeområder og beachvolleyanlægget, så der skabes sammenhæng i de 3 områder. Partnerskabet står endvidere for at udbrede kendskabet til eksisterende og kommende aktiviteter og arrangementer i Højme og Dyrup.

Den fulde aftale for Højme og Dyrup er vedlagt som bilag.

Økonomi

Med denne sag og indgåelse af den lokale aftale frigives de afsatte midler fra bevillingen under Økonomiudvalget til By- og Kulturudvalget.

Vedligeholdelsesmidlerne til skolen på 7,7 mio. kr. er allerede frigivet af byrådet den 3. marts 2021. Med denne sag frigives de resterende 10,81 mio. kr., så der i alt er givet 18,51 mio. kr. til Højme og Dyrup og Højmeskolen.

	Udvalg	Styringsområde	2021	2022	2023	I alt
Velfærdens Fundament, finansiering af bevilling	ØKU	Anlæg	-1.600.000	-1.600.000	-7.610.000	-10.810.000
Ny bevilling: VF – Skoler og lokale aftaler – Højme og Dyrup	BKU	Anlæg	1.600.000	1.600.000	7.610.000	10.810.000
I alt			0	0	0	0

Afledt drift af aftalen udgør 334.500 kr. årligt, som finansieres af den afsatte ramme til afledt drift af Velfærdens Fundament under Økonomiudvalget.

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Lokal aftale for Højme og Dyrup

Dataopsamling - Højme og Dyrup

Punkt 7: Tilsagn om støtte til almene ungdomsboliger Centertorvet, Højstrupvej 51-65, 5200 Odense V

03.00.00-G01-51-20

Resume

Denne sag handler om godkendelse af støtte til (Skema A) og kommunal garanti for opførelse af nye almene ungdomsboliger.

By- og Kulturforvaltningen besluttede på mødet den 15. juni 2021 at støtte 4 projekter svarende til 85 ungdomsboliger, heraf fik Civica tildelt 1,9 mio. kr. i grundkapitalindsud til 19 almene ungdomsboliger på Højstrupvej 51-65, Bolbro, i daglig tale kaldet Centertorvet.

Projektet har en samlet forventet anskaffelsessum på 22,4 mio. kr., hvilket medfører et kommunalt grundkapitalindsud på 2,2 mio. kr. Indskuddet finansieres af puljen til opførelse af ungdomsboliger i budgetforliget for 2019-2020, som er de sidste midler, der er dedikeret til at støtte opførelse af almene ungdomsboliger, og dels af Viva-kvoten.

Det er en betingelse for projektet, at kommunen stiller garanti for realkreditlånet, bidrager med grundkapital og et årligt ungdomsboligbidrag.

Effekt

Et sundere Odense

Odense skal være en mangfoldig by med diversitet og tolerance. En by, hvor man kan omgå hinanden uanset baggrund.

En storby med blandede og velfungerende bydele

Odense skal være en by med plads til alle. Det betyder, at der skal være boliger for alle indkomster, at der skal være grønne åndehuller, offentlige funktioner og plads i trafikken.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Kommunal garanti for realkreditlån på 100 % svarende til 22,4 mio. kr.

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender:

2. Skema A, som indeholder oplysninger om udnyttelse af ca. 863 bruttoetagemeter til opførelse af 19 almene ungdomsboliger på Højstrupvej 51-65, Bolbro.
Tildeling af grundkapital på ca. 2,2 mio. kr. samt et årligt ungdomsboligbidrag på ca. 32.300 kr.

Beslutning

By- og Kulturudvalget

Rådmand Christoffer Lilleholt og udvalgsmedlemmerne Claus Houden samt Kristian Guldfeldt fremsætter ændringsforslag om, at forvaltningens indstilling følges under forudsætning af, at kommuneplanen følges i forbindelse med det konkrete byggeprojekt.

Udvalgsmedlemmerne Anders W. Berthelsen og Maria Brumvig stemmer imod ændringsforslaget.

Udvalgsmedlem Søren Freiesleben undlader at stemme for ændringsforslaget.

Konklusion: Ændringsforslaget vedtages.

Udvalgsmedlem Niclas Turan Kandemir deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Centertorvet Højstruphøve er ét af efterkrigstidens identitetsdannende boligudbygninger i Bolbro. En stor helhedsplan er gennemført, og samtlige boliger fremstår nu opdaterede og tidssvarende, dog står der også enkelte butikks- og erhvervslokaler samt en allerede nedlagt bolig, som ikke længere opfylder deres oprindelige formål.

Centertorvet huser i dag småt liberalt erhverv som frisør, rullende frokost og Cafe Mælkevejen som drives af Kirkens Korshær.

Højstrupvej 51-65, Bolbro.

Planen er, at bygningerne ombygges, og en del af den gamle Cafe Mælkevej nedrives, for derved at skabe bedre fysisk og visuel sammenhæng mellem de ombyggede bygningskroppe. Ombygningen kræver ikke en ny lokalplan, da der er tale om ombygning af eksisterende kvadratmeter, og at grunden i forvejen ejes af Civica.

Byggeriet opføres som et fortætningsbyggeri i afd. 7 Højstruphøve. Der etableres i alt ca. 863 bruttoetagemeter fordelt på 19 ungdomsboliger i varieret størrelse mellem 42 og 50 bruttoetagemeter. Tilvækst i afdelingen vil gå fra 207 til 226 boliger. Ungdomsboligerne tæller ikke med i ghetto-monitoreringen, og vil derfor ikke have betydning for områdets indplacering. Ungdomsboligerne vil være et positivt bidrag til at skabe en mere blandet beboersammensætning i området og i den eksisterende afdeling. Fortætningsbyggeriet er godkendt på afdelingsmødet den 14. oktober 2021.

Huslejen forventes at koste fra 3.700 til 4.500 kr. pr. måned ekskl. forbrugsafgifter i 2021-tal, svarende til 1.080 kr. pr. m² i årlig leje.

Inden byggeriet kan gå i gang, skal der foreligge en godkendt byggetilladelse, som detaljeret redegør for facadearkitektur, materialevalg, beplantning, parkering, regnvandshåndtering og friarealernes udformning. Forventet byggestart august 2022 og indflytning til studiestart september 2023.

Centertovet har tidligere fået en tildeling af kvote til 16 seniorboliger. Denne kvote annulleres og trækkes ud af de op til 1000 nye almene boliger jf. Den sidst Vollsroseplan.

Økonomi

Projektet samlede anskaffelsessum for opførelse af 19 ungdomsboliger udgør 22.394.930 kr. inkl. moms i 2021-tal svarende til 25.950 kr. pr. m² og reguleres i henhold til almindelig prisfremskrivning frem til byggestart.

By- og Kulturudvalget godkendte den 2. marts 2021, at 8.000.000 kr. fra den oprindelige tildeling til Civica til ungdomsboliger på Viva-grunden kunne benyttes af Civica til nye ungdomsboliger andre steder. Der tages 327.060 kr. fra denne kvote til grundkapital.

Den kommunale støtte til alment nybyggeri omfatter følgende: Grundkapitalindskud, kommunal garanti for lån og ungdomsboligbidrag.

Grundkapitalindskud

Kommunen støtter med et direkte indskud på 10 % af den samlede anskaffelsessum svarende til 2.239.493 kr. Indskuddet finansieres af puljen til opførelse af almene ungdomsboliger i budget 2019 og 2020 med 1.912.433 kr. og Viva-kvoten med 327.060 kr.

Kommunal garanti

Kommunen stiller garanti for den nødvendige realkreditfinansiering. Garantien omfatter den del af lånet, som på tidspunktet for lånets optagelse har pantsikkerhed ud over 60 % af ejendommens værdi. Nykredit har beregnet den kommunale garanti til 100 %.

Garantien påvirker ikke lånerammen, men Odense Kommune påtager sig en økonomisk risiko ved at yde garantien, og garantien er en betingelse for, at boligerne kan opføres. Risikoen for, at garantien kommer i anvendelse, vurderes dog som absolut minimal.

Ungdomsboligbidrag

Ungdomsboliger får et årligt driftstilskud, som p.t. udgør 187 kr. pr. m². Heraf betaler kommunen 20 % svarende til ca. 32.300 kr. årligt for det samlede projekt fra 2023 og frem. Udgiften finansieres inden for By- og Kulturforvaltningens eksisterende ramme for driftsstøtte til almene boliger.

Bilag

Civica Centertorvet Højstruphave projektmappe.pdf

Punkt 8: Fleksible udlejningsaftaler i almene boliger

03.00.00-G01-33-20

Resume

Denne sag handler om godkendelse af brug af skærpede udlejningskriterier i 4 almene boligafdelinger:

- Afd. 51, Højstrupparken.
- Afd. 34, Korsløkkeparken F.
- Afd. 9, Heliosvænget.
- Afd. 36, Heliosvænget.

Det er boligafdelinger, som ligger i boligområder, der er i risiko for at blive udsatte.

Boligorganisationerne og By- og Kulturforvaltningen ser et behov for at sikre en positiv udvikling i disse afdelinger.

Odense Kommune og de almene boligorganisationer har vedtaget en fælles Rammeaftale om Udlejning af almene boliger. Rammeaftalen trådte i kraft den 1. marts 2021 og varer frem til den 31. december 2024.

Aftalen indeholder principper for boligorganisationernes brug af strategiske udlejningsredskaber, som er med til at realisere aftalens formål om blandede bydele, økonomisk overkommelige boliger samt ingen udsatte boligområder. Strategiske udlejningsprincipper er blandt andet brug af udlejningskriterier og skærpede udlejningskriterier.

I almene boligafdelinger med udlejningskriterier vil en ansøger, der opfylder kriterierne, få tilbudt en bolig forud for andre ansøgere på ventelisten, som ikke kan opfylde udlejningskriterierne.

Rammeaftalen giver mulighed for at anvende 4 skærpede udlejningskriterier:

- Beskæftigelse/i uddannelse
- Ren straffeattest
- Uddannelse over grundskoleniveau
- Indkomstniveau

Rammeaftalen understøtter bystrategien og Odensemålet om, at Odense skal være en storby med blandede og velfungerende bydele. Den sikrer udviklingen af en varieret og socialt bæredygtig beboersammensætning i de almene boligområder.

Med denne sag ønsker By- og Kulturforvaltningen, at By- og Kulturudvalget og dernæst Økonomiudvalget godkender brug af skærpede udlejningskriterier i 4 boligafdelinger, hvor der er behov for at sikre en positiv udvikling.

Effekt

En storby med blandede og velfungerende bydele

Udlejningskriterier for almene boliger understøtter udviklingen af boligområderne i en retning, så boligområderne bliver en del af blandede og velfungerende bydele.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at Økonomiudvalget godkender udlejningsaftaler med skærpede udlejningskriterier i 4 almene boligafdelinger på Trin 1 i Rammeaftalen.

Beslutning

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Søren Freiesleben stemmer imod indstillingen, idet enhedslisten er imod diskrimination af mennesker, der burde have nemmest ved at få en almen bolig.

Udvalgsmedlem Niclas Turan Kandemir deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Odense Kommunes og de almene boligorganisationers Rammeaftale om udlejning af almene boliger trådte i kraft den 1. marts 2021.

Aftalen sætter fælles rammer for udlejning og anvisning af almene familieboliger i perioden 1. marts 2021 – 31. december 2024. Aftalen indeholder principper for boligorganisationernes brug af strategiske udlejningsredskaber med henblik på at realisere aftalens formål om blandede bydele, ingen udsatte boligområder og økonomisk overkommelige boliger. Strategiske udlejningsprincipper er blandt andet brug af udlejningskriterier og skærpede udlejningskriterier.

Rammeaftalen understøtter bystrategien og Odensemålet om, at Odense skal være en storby med blandede og velfungerende bydele. Den sikrer udviklingen af en varieret og socialt bæredygtig beboersammensætning i de almene boligområder, hvor mangfoldighed er en styrke, og hvor der er plads til alle i fællesskabet.

I Rammeaftalen er det beskrevet, at Odense Kommune følger udviklingen i de almene boligområder og boligafdelinger med et monitoreringssystem. Systemet monitorerer indikatorer, der læner sig op ad regeringens ghettoparametre.

Styringsdialog og udlejningsaftaler (fleksibel udlejning)

Odense Kommune og de almene boligorganisationer kan indgå udlejningsaftaler for familieboliger i de boligafdelinger, hvor der er et behov. Det kan fx være en fordel med et udlejningskriterie, der giver fortrin for familier med børn i boligafdelinger med store lejligheder og en høj gennemsnitsalder.

Odense Kommune holder hvert år en styringsdialog med hver boligorganisation. Det er en lovpligtig styringsdialog, hvor blandt andet drift, effektivitet m.m. drøftes.

Ved den årlige styringsdialog gennemgår boligorganisationerne og kommunens boligafdelinger med udgangspunkt i monitoreringen samt boligorganisationernes beskrivelser og erfaringer fra de enkelte afdelinger. Det sker med henblik på

enten at forny, aflyse eller lave nye udlejningsaftaler, hvor der er behov.

Udlejningsaftalerne giver boligsøgende på en venteliste, der opfylder visse kriterier (udlejningskriterier), fortrinsret på ventelisten forud for andre boligsøgende med højere venteliste-anciennitet.

I boligområder, der befinder sig på regeringens liste over udsatte boligområder eller ghettoområder, er det et lovmæssigt krav at indføre fleksibel udlejning med beskæftigelses- og uddannelseskriterier (skærpet fleksibel udlejning) (almenboliglovens § 60, stk. 4).

Kommunen skal beslutte udformning af udlejningskriterierne. I Odense Kommune viser erfaringen hidtil, at beslutningen om udformning af disse skærpede udlejningskriterier sker i tæt samarbejde med boligorganisationen for de afdelinger, der ligger i udsatte boligområder/ghettoområder.

De skærpede udlejningskriterier kan fastsættes, så de nøje afspejler de lokale forhold og behov i en boligafdeling. Rammeaftalen giver mulighed for at anvende 4 skærpede udlejningskriterier:

- Beskæftigelse/i uddannelse
- Ren straffeattest
- Uddannelse over grundskoleniveau
- Indkomstniveau

Hvis ingen boligsøgende på ventelisten opfylder udlejningskriterierne, vil ledige boliger blive anvist til den boligsøgende på ventelisten med længst anciennitet.

Det vil sige, at skærpet fleksibel udlejning er ikke en afvisning af boligsøgende, der gerne vil på ventelisten til en almen bolig i et udsat boligområde/ghettoområde.

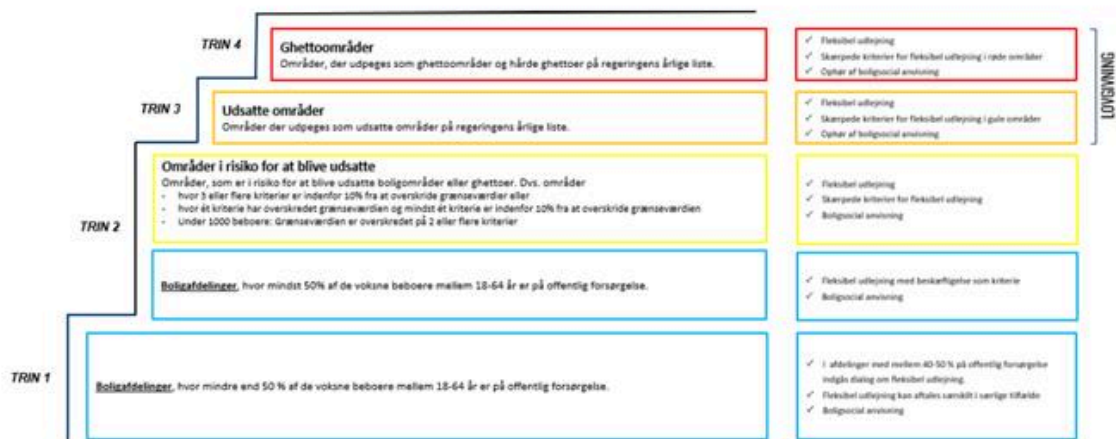
Mens lovgivningen bestemmer brugen af fleksible udlejningskriterier i de udsatte boligområder og ghettoområder, sætter Rammeaftalen rammerne for brug af udlejningskriterier i andre boligområder og/eller boligafdelinger. Hertil er der udarbejdet en trappetrinsmodel.

Trappetrinsmodellen

Da aftalen blev indgået, var 207 ud af i alt 271 boligafdelinger i Odense omfattet af Rammeaftalen.

Afdelinger, hvor alle boliger er ungdomsboliger, ældreboliger og bofællesskab, eller hvor alle boliger udlejes 100 % efter kommunal anvisning, er ikke en del af aftalen.

Alle øvrige sammenhængende boligområder og enkeltstående boligafdelinger er indplaceret i en trappetrinsmodel med fire trin. Det sker på baggrund af de udfordringer, som et boligområde eller en afdeling har. Hvert trappetrin bestemmer brugen af skærpede udlejningskriterier i udlejningsaftalerne.

I de to øverste trin, trin 3 og 4, er udlejning defineret og bestemt af almenboliglovens regler om brug af fleksibel udlejning i udsatte boligområder og dækker de områder, der fremgår af regeringens liste.

Rammeaftalen indebærer, at der på trin 3 og 4 skal anvendes skærpede udlejningskriterier på de kriterier, der overskrider ghettolovgivningens grænseværdier.

Lovgivningen giver ikke mulighed for, at der kan benyttes kommunal boligsocial anvisning på trin 3 og 4.

Udlejning på de to nederste trin er bestemt af Rammeaftalen.

Trin 2 er for boligområder i risiko for at blive udsatte samt boligafdelinger med mere end 50 % på offentlig forsørgelse.

Der skal indføres skærpet fleksibel udlejning på de kriterier, som har overskredet ghettolovgivningens grænseværdier.

Er et kriterie inden for 10 % fra at overskride ghettolovgivningens grænseværdier, så kan der aftales skærpede udlejningskriterier. De skal efterfølgende godkendes af By- og Kulturudvalget samt Økonomiudvalget.

Trin 1 er for boligafdelinger, hvor mindre end 50 % er på offentlig forsørgelse. Fleksible udlejningskriterier kan aftales særskilt i afdelinger, hvor mellem 40-50 % er på offentlig forsørgelse. Aftalerne skal godkendes i By- og Kulturudvalget samt Økonomiudvalget.

Nedenfor (tabel 1) er oplyst de boligafdelinger, hvor By- og Kulturforvaltningen sammen med den pågældende boligorganisation anbefaler, at By- og Kulturudvalget samt dernæst Økonomiudvalget godkender, at der indgås aftale om anvendelse af fleksible udlejningskriterier. Der er også beskrevet, hvilke kriterier der ønskes godkendt.

Udlejningsaftalerne vil være gældende for 4 boligafdelinger med tilsammen 1.557 familieboliger.

Tabel 1

Bolig-organisation	Afd.	Trin	Boligområde	Parameter overskredet/ bufferzone	Skærpede udlejningskriterier	Begrundelse
FAB	Afd. 51, Højstrup-parken	1	Højstrupvej-kvarteret	Mere end 40 % på overførsels-indkomst	Ren straffeattest, Selvforsørgende, Uddannelse, Indkomstniveau	Området er netop kommet af listen for udsatte boligområder – der er stadig behov for kunne støtte den gode udvikling i afdelingen
FAB	Afd. 34, Korsløkke-parken F	1	Korsløkke-parken Øst	*	Ren straffeattest, Selvforsørgende, Uddannelse, Indkomstniveau	Området er netop kommet af listen for udsatte boligområder – der er stadig behov for kunne støtte den gode udvikling i afdelingen
Kristiansdal	Afd. 9, Helios-vænget	1	Dianavænget /Heliosvænget	*	Selvforsørgende	Området er i risiko for at komme på listen over udsatte boligområder
Kristiansdal	Afd. 36, Helios-vænget	1	Dianavænget/ Heliosvænget	*	Selvforsørgende	Området er i risiko for at komme på listen over udsatte boligområder

*Der er behov for udlejningskriterier for disse afdelinger, selvom monitoreringen for den enkelte afdeling ikke viser tendenser til en udvikling i en retning, hvor der er behov for udlejningskriterier. Afdelingerne er alle en del af et boligområde, der har udfordringer, der betyder, at der er risiko for, at boligområdet kommer på listen over udsatte boligområder.

Tabel 2 viser status for indgåede udlejningsaftaler for familieboliger fordelt på de 4 trin i trappetrinsmodellen pr. september 2021.

Tabel 2

			Antal afdelinger	Antal boliger
Trin 4	Ghetto/hård ghetto	lovpligtig	6	2.975
Trin 3	Udsatte boligområder	lovpligtig	6	746
Trin 2	Risiko for at blive udsat boligområde	skal ifølge rammeaftale	5*	
	Boligafdeling med over 50 % på offentlig forsørgelse			1.209*
Trin 2	Boligafdeling med parametre i bufferzonen	kan ifølge rammeaftale	*	*
Trin 1	Boligafdeling med 40-50 % på offentlig forsørgelse**	kan ifølge rammeaftale	4	1.557

*Der er lavet aftaler om at indgå udlejningsaftaler med skærpede udlejningskriterier for flere afdelinger på trin 2, hvor parametrene ligger i bufferzonen. Der er i skrivende stund ikke fremsendt ansøgning fra alle boligorganisationerne, og derfor fremgår aftalerne ikke af denne liste.

** Aftalerne er gældende forudsat Økonomiudvalgets godkendelse.

Der er i alt 207 almene boligafdelinger i Odense Kommune, og pr. september 2021 er der udlejningsaftaler med skærpede udlejningskriterier for i alt 30 afdelinger svarende til 8.777 familieboliger.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 9: Boliger i Albanigade. Kommuneplantillæg nr. 2 og lokalplan nr. 0-1000 for Albanigade 25 til endelig vedtagelse

01.02.00-P16-46-20

Resume

By- og Kulturforvaltningen besluttede den 12. juli 2021 at fremlægge forslag til kommuneplantillæg nr. 2 og lokalplan nr. 0-1000 for Albanigade 25 i 8 ugers offentlig høring. Beslutningen om offentlig høring af planen er truffet administrativt jævnfør kompetencefordelingsplanen.

Planerne skal muliggøre 8 nye boliger i 1-3 etager for et område ved Albanigade.

Planforslagene har været i offentlig høring fra den 12. juli til 7. september 2021. Der er i perioden indkommet 5 høringssvar. 2 af høringssvarene er sendt fra borgere, der ikke bor i nærområdet. Høringssvarene er samlet i en hvidbog, hvor der også er givet forslag til svar på de indsendte høringssvar.

De indkomne høringssvar omhandler følgende:

- Mangel på parkering
- Bepantning og opholds- og friarealer
- Bebyggelsens omfang, udtryk og sammenhæng til området
- Trafik og støj

By- og Kulturforvaltningen har vurderet høringssvarene og foreslår på den baggrund, at høringen ikke bør give anledning til ændringer.

Miljøstyrelsen har gjort forvaltningen opmærksom på, at der ikke er foretaget en vurdering af, om planen kan beskadige eller ødelægge udpegningsgrundlaget for det nært liggende Natura 2000-område, og at vurdering af, om planen kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområdet for bilag IV-arter, bør uddybes i forhold til flagermus og indskrives i kommuneplantillægget.

Kommuneplantillægget tilrettes på baggrund af Miljøstyrelsens bemærkninger, så tillægget lever op til gældende lovgivning på området.

Effekt

En storby med blandede og velfungerende bydele

Planlægningen vil give mulighed for nye almene boliger, der understøtter bydelen.

Byudvikling med kvalitet

Fortætningen giver mulighed for, at flere kan bo i et attraktivt byområde. Der bliver i lokalplanen stillet krav til kvaliteten i byggeri og uderum.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender:

1. Høringssvarene besvares som foreslået i hvidbogen.
2. Lokalplan nr. 0-1000 for Albanigade 25 vedtages endeligt uden ændringer.
3. Kommuneplantillæg nr. 2 vedtages endeligt med de lovformelige ændringer.

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkender indstillingen.

Udvalgsmedlem Søren Freiesleben stemmer imod indstillingen. Enhedslisten støtter generelt almene boliger, men kan ikke godkende de konkrete planforslag på grund af inddragelsen af friarealer til vej, den konkret foreslåede bebyggelse, etableringen af vendeplads, mangel på friarealer til de nye boliger samt mangel på parkeringspladser i området generelt.

Udvalgsmedlem Niclas Turan Kandemir deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Baggrund

Fyns Almennyttige Boligselskab ønsker at opføre 8 familieboliger bag deres eksisterende boliger på Albanigade 25.

Lokalplanen og kommuneplantillægget er udarbejdet for at muliggøre opførelse af boliger samt for, at der kan etableres en adgangsvej til nabobebyggelsen for af- og pålæsning med varevogn.

Lokalplanen sikrer, at eksisterende bebyggelse bevares, og at området også fremover har en grøn karakter.

Høringssvar

Planforslagene har været i 8 ugers offentlig høring fra den 12. juli - 7. september 2021. Der indkom 5 høringssvar fra enkeltborgere.

De indkomne høringssvar omhandler følgende:

Mangel på parkering

I 3 høringssvar er der bemærkninger til parkeringsforholdene i området. Det påpeges, at der allerede er parkeringsudfordringer i området, og der er derfor en bekymring for, at situationen vil forværres som følge af de 8 nye boliger.

Beplantning og opholds- og friarealer

I 3 høringssvar udtrykkes der bekymring for, om den gamle have og den eksisterende beplantning i lokalparken, der støder op til lokalplanområdet, vil blive reduceret. Desuden udtrykkes der bekymring for, at beboerne i Frederik VII's Stiftelse mister deres grønne plæne og i stedet får udsigt til det nye boligbyggeri, deres private haver og en tværgående grusvej.

Bebyggelsens omfang, udtryk og sammenhæng til området

I et af høringssvarene udtrykkes der bekymring for den nye bebyggelses typologi og sammenhæng til det bevaringsværdige byhusområde, og om det med sin byggestil og valg af materialer vil adskille sig fra de eksisterende ældre bygninger. Desuden udtrykkes der bekymring for den byggetæthed, de nye boliger vil afstedkomme i området, da området i forvejen er tæt bebygget. Det foreslås i høringssvaret, at de nye boliger ikke overstiger 2 etager, og at byggestilen lægger sig tættere op ad den traditionelle.

Trafik og støj

I et af høringssvarene udtrykkes der bekymring for, om de nye boliger vil medføre gener i form af mere gennemkørende trafik og mere støj i området.

By- og Kulturforvaltningens vurdering af de indkomne høringssvar

Mangel på parkering

Lokalplanen er ikke i overensstemmelse med kommuneplanens norm for parkering, som for området er ½-parkeringsplads pr. bolig (4 nye parkeringspladser). Lokalplanen stiller ikke krav om bilparkering, da forvaltningen vurderer, at der ikke er plads til det samtidig med, at der skal sikres plads til grønne arealer og regnvandshåndtering. Forvaltningen har, jævnfør kommuneplanen, valgt at prioritere opholdsarealer over parkering. Forvaltningen har desuden vurderet, at der med lokalplanen er tale om en beskeden forøgelse af antallet af boliger, hvor de eksisterende boliger ej heller i dag har parkering, og at boligerne er bynære med god tilgængelighed til offentlig transport.

Beplantning og opholds- og friarealer

Det er forvaltningens vurdering, at lokalplanområdet også fremover vil have en have med grønne kvaliteter. Det sker ved at bevare flere af de eksisterende træer inden for lokalplanområdet samt ved at stille krav om nye træer og grønne elementer i form af græsser, stauder og buske. Lokalparken er ikke omfattet af lokalplanen, og planen vil dermed ikke få indflydelse på træerne der. Sædvanlig beskæring af træerne af hensyn til naboer vil dog som i dag kunne forekomme.

Selvom dele af det eksisterende haveanlæg vil blive omdannet til boliger og tværgående vej til naboejendommen, er det forvaltningens vurdering, at kravene i lokalplanen sikrer et fælles opholdsareal med grønne og rekreative kvaliteter.

Bebyggelsens omfang, udtryk og sammenhæng til området

Lokalplanen giver mulighed for, at nyt byggeri kan opføres i træ, mursten, beklædningsstegl eller skifer som det primære facademateriale. Lokalplanen giver dog mulighed for at anvende materialerne på en måde, der adskiller sig fra det omkringliggende byggeri. Ligeledes sikrer lokalplanen, at ny bebyggelse skal forskydes både horisontalt og vertikalt for på den måde at gøre voluminet mindre bastant i sit udtryk. Det er således bevidst, at lokalplanen sikrer, at ny bebyggelse fremstår med et andet udtryk end den eksisterende og noget ældre bebyggelse.

Forvaltningen vurderer, at ny bebyggelse på 1-3 etager skalamæssigt er tilpasset omgivelserne, og at det på dette sted er muligt med en større bebyggelsestæthed end generelt i området, da ny bebyggelse her kan placeres mod eksisterende park og parkering, hvor afstanden til nærmeste naboer er større, end det er tilfældet for meget af den omkringliggende bebyggelse.

Trafik og støj

Lokalplanen udlægger areal til vej til nabogrunden, Albanigade 27, således at der kan ske varelevering til naboejendommens baggård. Inden for lokalplanområdet er der afsat vendeplads til, at en varebil kan vende, så trafikafviklingen kan foregå uden bakkende køretøjer på den lille stikvej, der ligger ned langs Albanigade 25. Der kommer ikke til at være varelevering med lastbiler, da området ikke er dimensioneret til det. Det er forvaltningens vurdering, at trafikafviklingen er sikker, og at denne og de 8 nye boliger ikke vil påvirke støjniveauet i området væsentligt.

Forvaltningen har vurderet, at de indkomne høringssvar ikke bør give anledning til ændringer i planforslagene.

Lovgrundlag

- Kommuneplantillægget er udarbejdet i henhold til planlovens kapitel 4.
- Lokalplanen er udarbejdet i henhold til planlovens kapitel 5.

Handlemuligheder

By- og Kulturudvalget kan vælge, at:

- Kommuneplantillæg nr. 2 vedtages endeligt med de lovformelige ændringer (forvaltningens indstilling).
- Lokalplan nr. 0-1000 for Albanigade 25 vedtages endeligt (forvaltningens indstilling).
- Komme med ændringer til planerne, som indarbejdes af By- og Kulturforvaltningen, hvorefter nyt forslag sendes i høring. Alternativt kan planerne med ændringer forelægges By- og Kulturudvalget igen.
- Planerne ikke vedtages, hvorved der ikke kan opføres flere boliger på Albanigade 25.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Hvidbog offentligt høring_Albanigade

Kommuneplantillæg nr. 2_Albanigade_endelig vedtagelse

Lokalplan 0-1000 Albanigade 25_endelig vedtagelse

Punkt 10: Bevarende lokalplan for Hunderupkvarteret. Forslag til lokalplan nr. 2-1041 til offentlig høring

01.02.00-P16-17-21

Resume

Denne sag omhandler en bevarende lokalplan for Hunderupkvarteret, som forvaltningen har udarbejdet til offentlig høring. Som følge af en initiativretssag fra udvalgsmedlem Anders W. Berthelsen, der blev behandlet på møde den 3. marts 2020, besluttede By- og Kulturudvalget, at en bevarende lokalplan skulle udarbejdes.

Udvalget har drøftet sagen den 19. januar 2021, hvor borgerinddragelse i området og Arkitekturrådets anbefaling til en bevarende lokalplan blev gennemgået. Den 2. marts 2021 drøftede udvalget omfanget og det overordnede indhold i lokalplanen.

Udvalget valgte, at lokalplanen skulle omfatte hele Hunderupkvarterets villabebyggelse. Det fremlagte lokalplanforslag afspejler dette. Dog er et lille område omfattende parkeringspladsen ved Jagtvej og en nyere bebyggelse ved Lahnsgade udtaget, da området er omfattet af en gældende lokalplan, der indeholder bevarende bestemmelser for beplantningen, og der ikke er bevaringsværdig bebyggelse indenfor området. Et lille område omkring Helgavej er ligeledes udtaget, da der blev udarbejdet lokalplan med bevarende bestemmelser for området i 2018.

Udvalget har desuden besluttet, at:

- Lokalplanen skal indeholde stilblade med information og bestemmelser for de enkelte arkitektoniske stilarter, der er repræsenteret i kvarteret, samt at bygninger, der er registreret med en SAVE-værdi mellem 1 og 5, omfattes af et generelt forbud mod nedrivning og skal bevares. Det drejer sig om 1.474 bygninger.
- Lokalplanen skal sikre, at nybyggeri opføres i høj arkitektonisk kvalitet og tilpasses til kvarteret med hensyn til blandt andet taghældning, størrelse og placering mod offentlig vej samt et udvalg af facade- og tagmaterialer.
- Et grønt udtryk skal fremmes ved at optage bestemmelser om forhavers grønne afskærmning og udpegning af markante grønne elementer som eksempelvis alléer og store træer.

Effekt

Byudvikling med kvalitet

Lokalplanen sikrer bevaring af Hunderupkvarterets særlige arkitektoniske og grønne kvaliteter, så disse sikres for eftertiden, og så Hunderupkvarteret særlige identitet beskyttes.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender, at forslag til lokalplan nr. 2-1041 offentliggøres i minimum 8 uger i henhold til planlovens bestemmelser.

Beslutning

By- og Kulturudvalget udsætter sagen til næste udvalgs møde, med henblik på blandt andet yderligere vurdering af lokalplanforslagets områdeafgrænsning vedrørende lokalplanområderne D, G og F.

Udvalgsmedlem Niclas Turan Kandemir deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Lokalplanområdet er et cirka 2 km² stort område, der i overordnede træk er afgrænset af Lahns-gade eller Jagtvej mod nord, Hjallesøvej, Oehlenschlägervej og Hunderupvej mod øst og syd og mod vest af Odense Å, som vist på kortet nedenfor. Den bevarende lokalplan for Hunderupkvarteret skal sikre, at kvarterets særlige identitet og kvaliteter bevares. Nedrivninger begrænses til bebyggelser, der ikke er bevaringsværdige, og der stilles krav til både byggeri af nye villaer og ombygning og vedligehold af eksisterende.

Lokalplanområdet:

Lokalplanforslaget indeholder overordnet:

- Et nedrivningsforbud for bevaringsværdig bebyggelse.
- Stilblade for de enkelte arkitektoniske stilarter med beskrivelse af den enkelte stilarts typiske træk og bestemmelser for bevaring og opførelse af eventuelle tilbygninger.
- Bestemmelser for udstykning og bebyggelsens omfang.

- Bestemmelser for ny bebyggelses placering og udtryk.
- Bestemmelser for forhaver og parkering i forhaver.
- Bestemmelser for vejenes udtryk og særlig karakteristisk beplantning.
- Aflysning af gældende lokalplaner og byplanvedtægter.

Nedrivningsforbud

Lokalplanforslaget indeholder et nedrivningsforbud for bebyggelse, der er registreret med SAVE-værdi 1-5. Det drejer sig om 1.474 bygninger. Alle bygninger i denne kategori er fra før 1940. Stilbladene medtager en beskrivelse og bestemmelser for vedligehold og omdannelse også af bebyggelser, der er opført efter 1940, men de er ikke omfattet af et nedrivningsforbud.

Stilblade

Lokalplanforslagets stilblade omfatter følgende stilarter:

- Landbrugsbygningen
- Den historicistiske villa
- Den nationalromantiske villa
- Patriciervillaen
- Den nyklassicistiske villa
- Murermestervillaen fra 1920'erne og 30'erne
- Funkisvillaen og funkisbungalowen
- Den danske funktionelle villa
- Murermestervillaen fra 1950'erne
- Statslånshuset og typehuset
- Den modernistiske villa

Stilbladene forklarer kort om de væsentligste karaktertræk for den enkelte stilart og indeholder bestemmelser for vedligehold af facader og tage inklusiv vinduer og kviste.

Bestemmelserne siger, hvordan eventuelle ændringer må foretages, og hvordan man eventuelt kan bygge til. Stilbladene er illustreret med fotos fra området med typiske og velbevarede villaer.

Stilbladene tager udgangspunkt i villabebyggelse og omfatter ikke kirkerne. Thomas Kingos Kirke, Bülowvej 12, er beskyttet af loven om folkekirken og Odense Adventkirke, Hunderupvej 51, er en ombygget villa, der ikke er bevaringsværdig.

Indledningen til afsnittet med stilbladene afspejler, at der i første halvdel af 1900-tallet var mange forskellige stilarter, der afløste hinanden og lånte motiver af hinanden. Der findes også forskellige villaer og andre bebyggelser, der ikke lader sig klassificere. Disse er ikke omfattet af stilbladene eller af nedrivningsforbud. For at gøre det så overskueligt som muligt for brugerne er redegørelsesteksten for stilarterne skrevet på samme side som bestemmelserne.

Udstykning og bebyggelsens omfang

Lokalplanforslaget giver mulighed for udstykning med krav om minimum de grundstørrelser, som kommuneplanen forlanger. Herudover stilles der krav til, at nye udstykninger skal have en bredde mod eksisterende veje på mindst 15 m. Mellem Langelinie og Odense Å er det ikke muligt at foretage udstykninger. Dette er en bestemmelse, der allerede eksisterer i gældende lokalplan og som overføres til den nye. For bebyggelse, der grænser op mod Odense Å, er der på lokalplanforslagets kortbilag lagt en byggelinje, der kun må overskrides med småbygninger som for eksempel drivhuse.

Lokalplanen fastlægger bebyggelsesprocenter i overensstemmelse med kommuneplanrammerne i området. Det vil sige, at bebyggelsesprocenten generelt er 30 % for bebyggelse i ét plan og 40 % for bebyggelse i 1½-2 plan. Der udpeges enkelte områder, hvor bebyggelsesprocenten er anderledes i henhold til de gældende kommuneplanrammer.

Opførelse af ny bebyggelse

Lokalplanforslaget indeholder bestemmelser for ny bebyggelse til brug de steder, hvor det eksempelvis er muligt at nedrive og opføre nyt eller udstykke til ny bebyggelse. Der er bestemmelser om placering af bebyggelse, så det generelt sikres, at der både er en tilstrækkelig forhaver og baghaver. Generelt skal ny bebyggelse opføres som villabebyggelse, og der er krav om, at nye villaer tilpasser sig omgivende bebyggelses proportioner og detaljeringsgrad, herunder tagform. Det vil blandt andet sige, at der sikres saddeltage, medmindre begge naboer mod vej har andre tagformer. I så fald skal en ny villa have denne tagform. For at sikre et åbent og imødekommende udtryk er der også krav om, at facaden mod vej skal indeholde vinduer, og at garager ikke placeres foran villaen. Der er også bestemmelser for, hvordan småbygninger som garager og skure i tilknytning til eksisterende bebyggelse overordnet må placeres og se ud.

Haver, forhaver og parkering

Lokalplanforslaget regulerer, at forhaver overordnet skal have et grønt udtryk, og at parkering og manøvreareal højst må optage 50 % af forhavens bredde. Ved bygninger, der anvendes til erhverv eller service, må parkering og manøvreareal optage op til 80 % af forhaven, hvis den afskærms mod vejen af hæk eller buske og træer. Der gives en række muligheder for afgrænsning af haver mod vejen i form af forskellige beplantninger, hegn eller mur, og der udpeges typer af hegn, der ikke må anvendes såsom plankeværk og umalet metalhegn. Der indgår bestemmelser om hævede terrasser, og der er en begrænsning på 2,5 m for, hvor tæt disse må placeres i forhold til naboer.

Veje og karakteristisk beplantning

Lokalplanforslaget indeholder bestemmelser om vejenes udtryk, herunder bevaring af klinkefortove, granitkantsten, rabatter og vejtræer. Også de mange små stier, der forbinder nogle af vejene, skal bevares. Ud over vejtræerne skal områdets grønne områder bevares, det er eksempelvis grønne rundkørsler og lignende. Der er også udpeget private træer, der er særligt markante. Disse må først fældes, når de er udlevede, men de må opstammes og beskæres. Lokalplanforslagets bestemmelser beskriver hvordan.

Aflysning af gældende lokalplaner og byplanvedtægter

Der er i lokalplanområdet 6 ældre lokalplaner og 9 byplanvedtægter, der aflyses med denne lokalplan.

Borgerinddragelse

Der blev i efteråret 2020 gennemført blandt andet interviews, digital workshop og en spørgeskemaundersøgelse blandt borgerne i området. Undersøgelsen skulle belyse borgernes meninger om en bevarende lokalplan for området. By- og Kulturudvalget fik på mødet den 19. januar 2021 en gennemgang af besvarelserne. Konklusionen var, at der blandt borgerne i kvarteret var stor opbakning til, at såvel eksisterende som fremtidig bebyggelse i området reguleres mere end i dag. Cirka 96 af respondenterne svarede, at det er vigtigt at bevare kvarterets arkitektoniske kvaliteter.

Forvaltningen påtænker en opfølgning på borgerinddragelsen i høringsperioden i form af:

- Oprettelse af en særlig hjemmeside til projektet.
- 2 arrangementer med pop-up caféer i lokalplanområdet, hvor planens indhold vises og kan drøftes med planlæggerne.
- Et digitalt borgermøde, hvor lokalplanrådets særlige kvaliteter og planens indhold gennemgås.

Desuden påtænker forvaltningen at inddrage lokale skrevne og digitale medier for at gøre opmærksom på planen.

Forvaltningens vurdering

I forhold til stilbladene vurderer forvaltningen, at det er hensigtsmæssigt også at have stilblade for de stilarter, der er opstået efter 1940, selvom disse ikke er omfattet af et nedrivningsforbud. Mange af disse bygninger er fine repræsentanter for den enkelte stilart. For eksempel er der virkelig fine muremestervillaer fra 1950'erne i området, hvis væsentligste karaktertræk det også er vigtigt at respektere, hvis der opstår behov for renovering eller tilbygning. Det drejer sig eksempelvis om villaer fra 1950'erne og en rækkehusbebyggelse fra 1970'erne. Disse bebyggelser indeholder kvaliteter og detaljering, der var typiske for perioden og er blandt de bedste eksempler indenfor deres stilart.

Forvaltningen har i løbet af planlægningsprocessen, som opfølgning på udvalgmødet den 2. marts 2021, dannet sig et indtryk af, om yderligere SAVE-registreringer af enkelte bygninger opført efter 1940 er aktuelt i Hunderupkvarteret. I forhold til nedrivningsforbuddet anbefaler forvaltningen derfor, at der igangsættes en SAVE-registrering af bygninger opført efter 1940, og at de bygninger, der opnår en SAVE-værdi på mellem 1 og 5, senere omfattes af et nedrivningsforbud i et tillæg til lokalplanen. Det skønnes, at der er i omegnen 300-320 bygninger, som skal SAVE-registreres.

Jævnfør planloven kan vedtagelse af en bevarende lokalplan ikke i sig selv udløse krav om kommunal overtagelse af en ejendom. Fremsættelse af overtagelseskrav forudsætter, at der er ansøgt om tilladelse til nedrivning, og at der er meddelt afslag herpå. Overtagelsespligt gør sig kun gældende, hvis der er et væsentligt misforhold mellem en ejendoms afkastningsgrad og afkastningsgraden for ejendomme med en lignende beliggenhed og benyttelse, som ikke er omfattet af et nedrivningsforbud. Det er ikke nok, at det bedre kan betale sig nedrive et hus frem for at renovere det. Det skal ved anmodning om nedrivning, derfor vurderes, om ejeren ved lokalplanens vedtagelse har haft berettigede forventninger om en anden og økonomisk bedre udnyttelse af ejendommen, som vil blive udelukket, hvis der vedtages en lokalplan med nedrivningsforbud. Vurderes en sådan forventning at være berettiget, giver lokalplanen mulighed for, at der kan dispenseres fra nedrivningsforbuddet. Mislighold af en bygning efter vedtagelse af en bevarende lokalplan kan ikke medføre overtagelsespligt.

Forvaltningen vurderer, at bestemmelsen om, at nye udstykninger skal have en vis bredde mod vej, vil medføre, at der ikke kan udstykkes til bebyggelse i baghaver. Således er naboerne fortsat sikret grønne og ugenerede baghaver, ligesom det kan medvirke til, at der sikres plads til at bevare store træer i baghaverne.

I bestemmelserne om opførelse af ny bebyggelse vurderer forvaltningen, at det vigtigste er at prioritere udtrykket mod vejene og tilpasning til nabobebyggelsers proportioner og tagform. Dette skal sikre, at ny bebyggelse tilpasses kvarterets overordnede åbne og grønne udtryk og væsentligste karaktertræk. Det er muligt at opføre moderne huse med saddeltag og vinduer i gadefacaden, uden at det er en efterligning af tidligere stilarter. Lokalplanen hindrer ikke dobbeltgarager, hvis der er tilstrækkelig plads på grunden, da det er forvaltningens vurdering, at bestemmelsen om, at garager ikke må placeres foran villaen, sikrer, at garagerne ikke bliver dominerende i forhold til villa og forhaver.

I bestemmelserne om haver, forhaver og parkering vurderer forvaltningen, at det er vigtigst at sikre havernes udtryk mod vejene og hensyn til naboer i forhold til placering af småbygninger eller havede terrasser. Der gives en vifte af muligheder for at sikre en grøn afgrænsning af haverne og samtidigt have parkeringsmulighed, da forvaltningen vurderer, det ikke bør være lokalplanens intention, at kvarteret skal have et ensartet udtryk, men tværtimod understøtte den variation, der findes i forhavernes udtryk. De forskellige muligheder for mur og for grøn afgrænsning vurderes også at kunne indeholde støjhegn, hvor det er nødvendigt. Lokalplanen indeholder ikke bestemmelse om, at der højst må være en eller to parkeringspladser pr. villagrund, da grundene og forhaverne har vidt forskellige størrelser og udformninger - lokalplanens bestemmelse om, at højst halvdelen af en forhaver må anvendes til parkering og manøvreareal, og resten skal være beplantet, vurderes i stedet at sikre det grønne udtryk.

I afsnittet om veje og karakteristisk beplantning er det forvaltningens vurdering, at områdets grønne vejbilleder bør sikres der, hvor vejene har vejtræer og beplantning og nogle steder en særlig udformning af hjørnerne omkring et kryds. Det vil være kommunens eget ansvar at følge denne del af lokalplanens bestemmelser. Den private beplantning er grundejerens ansvar, men forvaltningen har søgt at udforme bestemmelserne om bevaring af udvalgte træer, så de kan beskæres hensigtsmæssigt i forhold til at færdes omkring træerne, og så de ikke skader bygninger.

Forvaltningen vurderer, at det er hensigtsmæssigt at aflyse lokalplaner og byplanvedtægter for områder, der er udbygget, og hvor de eksisterende planer ikke indeholder væsentlige bestemmelser for bebyggelse eller beplantning, der ikke kan håndteres af den nye lokalplan.

Miljøvurdering

By- og Kulturforvaltningen vurderer, at planforslaget ikke medfører væsentlige indvirkninger på det omkringliggende miljø herunder yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. Det betyder, at der ikke skal udarbejdes en miljøvurdering eller VVM i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af aktuelle projekter (VVM).

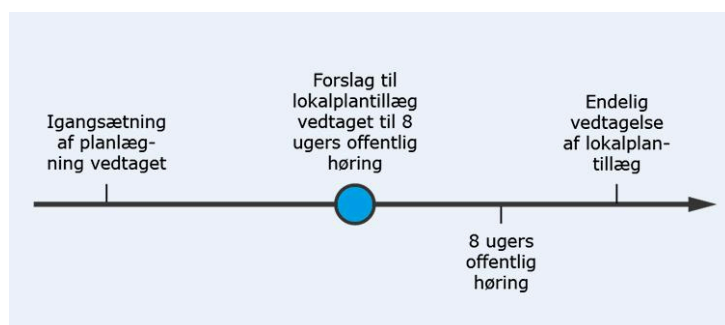
Lovgrundlag

- Forslag til lokalplanen er udarbejdet i henhold til planlovens kapitel 5
- Screening for miljøvurdering og VVM-screening er gennemført i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af aktuelle projekter (VVM).

By- og Kulturudvalget kan:

- Vælge at vedtage lokalplanforslaget og fremlægge det i offentlig høring i minimum 8 uger (forvaltningens indstilling).
- Vælge at komme med ændringer til lokalplanforslaget, som kan indarbejdes af forvaltningen, hvorefter lokalplanforslaget sendes i høring. Alternativt kan lokalplanforslaget med ændringer forelægges By- og Kulturudvalget igen.
- Vælge ikke at vedtage lokalplanforslaget til offentliggørelse, hvorved bevaring i Hunderupkvarteret alene sikres ved de få og relativt små eksisterende bevarende lokalplaner, og for bygninger med SAVE-værdi 1-4 ved, at der ved anmodning om nedrivning skal tages enkeltvis stilling til eventuelt § 14-forbud med efterfølgende udarbejdelse af bevarende lokalplan.

Den videre proces

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Lokalplan nr. 2-1041 Bevarende lokalplan for Hunderup

Punkt 11: Foreløbigt tilsagn Hjallesegade 60A (Tasso-grunden), Hjallese Odense S

01.11.32-P19-1-21

Resume

Denne sag handler om opførelse af en ny almen boligafdeling, som en del af et kommende bydelsprojekt kaldet Valdemars Have. Afdelingen vil bestå af 100 nye almene familieboliger på Hjallesegade 60A i Hjallese, på en tidligere industrigrund i dag kaldet Tasso-grunden. Civica ønsker et foreløbigt tilsagn om 15,9 mio. kr. inkl. moms i 2021-tal i støtte til projektet i form af grundkapital. Grundkapital er et rente- og afdragsfrit lån, der gives til opførelse af almene boliger.

Boligerne er en del af de op til 1000 nye boliger, som byrådet har besluttet opføres frem mod 2029 som følge af den sidste Vollsroseplan.

Civica skal senere søge om tilsagn i form af skema A (projektgodkendelse), når de ordinære betingelser om fx grundkøb og godkendt lokalplan er faldet på plads. Det foreløbige tilsagn er betinget af, at Civica kan leve op til betingelserne i støttebekendtgørelsen.

By- og Kulturforvaltningen har kompetencen til at tildele grundkapital. Byrådet skal efterfølgende godkende de garantier, Civica skal bruge for at opnå realkreditlån til opførelsen.

Effekt

En storby med blandede og velfungerende bydele

Bydelen vil i fremtiden kunne tiltrække forskellige beboergrupper, heriblandt både ældre, unge og børnefamilier. Bydelen vil derfor være med at skabe et mere blandet boligudbud og en bredere beboersammensætning.

Byudvikling med kvalitet

Bydelsprojektet skal sikre kvalitet i byudviklingen lige fra arealudvikling, byplanlægning til infrastruktur. Derved sikres et nyt byområde, den ønskede kvalitet realiseres i de færdige byggerier og i omgivelserne.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender et foreløbigt tilsagn om 15,9 mio. kr. inkl. moms i 2021-tal i grundkapital til opførelse af 100 nye almene familieboliger på Hjallesegade 60A i Hjallese, Odense S.

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkender indstillingen.

Udvalgsmedlem Niclas Turan Kandemir deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Jernstøberiet Tasso, som lå og stadig ligger i Frederiksgade, havde i 1947 bestillinger nok til at udvide produktionen i Hjallesø. I 2001 valgte Tasso at stoppe produktionen i Hjallesø og fjerne alle bygninger på grunden. Trafikalt omkranses grunden af lokalbanen til Svendborg, letbanen mod vest og Hjallesøvej mod øst.

Oversigtskort med visning af placering.

En selvstændig forstad

Hjallesø er en bydel i det sydlige Odense, med ca. 3300 indbyggere, tæt på motorvejen og cirka 4 km til centrum. Hjallesø Station er trinbræt på Svendborgbanen, og bliver en af endestationerne på letbanen, hvor der kan skiftes mellem bus, tog og letbane.

I Hjallesø skoledistrikt er der ikke umiddelbart pres på skolekapaciteten. Elevtallet for skolen er faldende, og Hjallesøskolen vurderes til at kunne integrere en del nye børn. Anvisning til børnehuse i distriktet er fortsat underlagt et stort pres. En stor udvidelse af Hjallesø vil kunne betyde, at der skal ske en udvidelse af børnehuse i nærområdet afhængig af, hvordan årgangene fordeler sig.

Valdemars Have, projektforslag

Kort om projektet

- 100 familieboliger i etagebyggeri op til 5 etager, alle boliger bliver elevatorbetjente.
- Boligerne bliver i forskellige størrelser fra ca. 65 m² til 110 m² med et gennemsnit på 90 m².
- Anskaffelsessummen for projektet er 198,8 mio. kr. i 2021-tal inkl. moms.
- Grundkapitalen udgør 15,9 mio. kr. i 2021-tal inkl. moms.
- Lokalplan for området er i proces og omfatter en offentlig høring, forventes godkendt i andet halvår af 2022.

Projektet skal skabe en god variation af boligtyper fra rækkehuse til etageboliger op til 5 etager af forskellige karakterer. Alle boliger vil være placeret på en grøn flade, der ud over at skabe bo kvalitet, binder området sammen som en helhed. De almene familieboliger placeres i etagebyggeriet ud mod Svendborgvej.

Grunden inddeles i 5 delområder, som indeholder bolig og erhverv, boliger og rækkehuse. Hvert område indrettes med intime gårdrum, der skal understøtte fællesskaber og livet mellem boligerne. Ud over boliger placeres der også en dagligvarebutik og erhverv, der er synlig fra Svendborgvej. Placeringen understøtter dermed den overordnede retning i bystrategien, med byudvikling i den udvidede bymidte langs letbanen.

Projektet for de almene familieboliger forventes igangsat 2022 og afsluttet i 2024. De private boligbyggerier forventes opstartet i 2023, og bygges eventuelt i etaper. Hele bydelen forventes færdigt og indflyttet i 2026.

Vurdering af projektet

Forvaltningen har vurderet, om Civicas projektforslag lever op til principperne for nye almene boliger. Principperne er beskrevet i Aftale om genhusning og erstatningsbyggeri, som er godkendt i byrådet den 22. maj 2019.

Forvaltningen har indhentet vurdering for skoledistriktet og børnehuse i nærområdet. By- og Kulturforvaltningen, Borgmesterforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen har bidraget med bemærkninger og kvalitative vurderinger af placeringen til baggrund for sagsfremstillingen. Ældre- og Handicapforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen er også orienteret og har ikke bemærkninger til forslaget.

Hvis udvalget kan godkende indstillingen, er der givet tilsagn og foreløbige tilsagn til 520 ud af de op til 1000 nye almene boliger jf. Den sidste Vollsroseplan.

Tildeling af kvote til familieboliger 2019-2029	Boligselskab	Bevilliget kvote	Kvote træk	Antal boliger	Boform	Gennemsnitsstørrelse
Dalstrøget, Bellinge Fælled	Civica	9,6 mio. kr.	2021	43	Familie	104,9 m ²
Gartnerbyen	FAB	7,0 mio. kr.	2020	46	Familie	89,49 m ²
Thors Have, Højstrup	FAB	15,7 mio. kr.	2019	100	30 senior 70 familie	89,1 m ²
Markhaven	Civica	9,0 mio. kr.	2022	57	18 senior 39 familie	89,8 m ²
Bramstrupkollegiet*	Civica	5,4 mio. kr.	2023	35	Senior	< 90 m ²
Albanigade*	FAB	1 mio. kr.	2020	8	Familie	67 m ²
Viften, Enggade	Civica	4,8 mio. kr.	2020	34	Familie	77 m ²
Søbakken, Beldringevej*	Civica	15,4 mio. kr.	2023	97	24 senior 73 familie	< 90 m ²
Valdemars Have, Hjallesgade 60A*	Civica	15,9 mio. kr.	2023	100	100 familie	< 90 m ²
Bevilling i alt		150,0 mio. kr.		1.000		
Rest i alt tilbage		66,2 mio. kr.		480		

*foreløbige tilsagn

Økonomi

Da der er tale om et foreløbigt tilsagn, har denne sag ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Hvis By- og Kulturudvalget senere kan godkende Skema A, forpligtes Odense Kommune til at yde støtte i form af grundkapital på 15,9 mio. kr. i 2021-tal. Byrådet skal efterfølgende godkende kommunal garanti for den del af lånene, der overstiger 60 % af ejendomsværdien. Garantien påvirker ikke kommunens låneramme, men en godkendelse indebærer, at kommunen påtager sig en økonomisk risiko. Garantien er en betingelse for, at boligerne kan opføres.

By- og Kulturforvaltningen vurderer, at risikoen for at en garanti bliver udløst er minimal, da beliggenheden er god, og boligerne vurderes at blive eftertragtede.

Odense Kommune har i perioden 2019-2028 et årligt budget til grundkapital til almene boliger på 25,6 mio. kr., hvoraf de 15,0 mio. kr./år i perioden er målrettet opførelse af op til 1000 almene boliger jf. Den sidste Vollsroseplan. Hvis udvalget senere godkender Skema A, og dermed giver endeligt tilsagn til grundkapital, vil de 15,9 mio. kr. findes i dette budget.

Bilag

Aftale om genhusning og erstatningsbyggeri.docx

Punkt 12: Bynet 2021; forslag til justeringer

13.05.16-A00-28-17

Resume

I forbindelse med Budget 2022, der blev vedtaget i byrådet den 6. oktober 2021, ønskede forligspartierne at prioritere 10 mio. kr. årligt fra 2022 til at give en økonomisk indsprøjtning til den kollektive trafik, så der sikres en god og ordentlig busdækning, som et led i arbejdet mod et grønnere Odense.

By- og Kulturforvaltningen blev i den forbindelse bedt om at arbejde med en revidering af Bynet 2021 på baggrund af en klimabetinget styrkelse af busbetjeningen i Odense Kommune. Herunder god kollektiv dækning af blandt andet områderne Sanderum, Paarup, Stige, Søhus, Højby, Seden Syd og Åsumvej.

Med denne sag fremlægger forvaltningen, hvordan de ekstra 10 mio. kr. kan investeres for at løse ovennævnte opgave.

FynBus har herudover identificeret en række optimeringsmuligheder inden for det oprindelige afsatte antal køreplanstimer. Forvaltningen foreslår i denne sag at implementere disse optimeringer.

Effekt

Flere indbyggere i Odense og der skabes flere virksomheder og arbejdspladser

Et sammenhængende og velfungerende kollektivt trafiknet er med til at gøre Odense til en attraktiv by at leve og arbejde i. Derfor understøtter Bynet 2021 ikke kun målsætningen om at tiltrække flere indbyggere i Odense, men også at der skabes flere virksomheder og arbejdspladser, fordi det er lettere at tiltrække kvalificeret arbejdskraft, hvis den kollektive trafik fungerer, og det er nemt at komme fra A til B.

Flere kommer i uddannelse og job

Mange studerende og arbejdende i Odense bruger den kollektive trafik til skole og arbejde, enten fordi de ikke har mulighed for at køre eller cykle, eller fordi de prioriterer den grønnere kollektive trafik. Bynet 2021 understøtter derfor målsætningen om, at flere kommer i uddannelse og job.

Flere borgere er sunde og trives, flere borgere er betydningsfulde deltagere i fællesskaber og flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Et aktivt fritidsliv er med til at give et længere og mere indholdsrigt liv. Men ofte er sportsklubben eller foreningen ikke til at nå på cyklen. Et kollektivt trafiknet med god dækning er derfor med til at understøtte, at flere borgere er sunde og trives, at flere borgere er betydningsfulde deltagere i fællesskaber, og at Odense får flere funktionsdygtige ældre og handicappede. Især den sidste gruppe af borgere er afhængige af at kunne bruge den kollektive trafik til dagligdagens gøremål, lægebesøg og til at vedligeholde et aktivt socialt liv.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender:

1. Disponering af 10 mio. kr. som fremlagt i sagsfremstillingen.

2. Optimeringer implementeres som beskrevet i sagen.

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkender indstillingen.

Herudover beslutter By- og Kulturudvalget, at forvaltningen skal vende tilbage med et forslag til finansiering til bevaring af citybussen, fastholdelse af dækningen i Højby samt weekendkørsel for 2022. Forslaget til finansiering skal tage udgangspunkt i forvaltningens ubrugte engangsmidler for 2021 og 2022.

Udvalget anerkender, at det bliver vanskeligt at finde varig finansiering alene i By- og Kulturforvaltningen. Udvalget anerkender derfor, at der kan være et behov for at rejse spørgsmålet om finansiering i Økonomiudvalget og byrådet.

Udvalgets yderligere beslutning træffes i anerkendelse af, at busnettet i Odense er presset, og at der er behov for et løft, der kan samle byen.

Udvalgsmedlem Niclas Turan Kandemir deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Et løft til den kollektive trafik

I Odense Kommunes nye Klimahandleplan 2022 har Odense Byråd en ambition om, at den kollektive trafik får et markant løft, så bus, letbane og tog bliver et reelt og attraktivt alternativ til bilen. På baggrund af dette har Odense Byråd i Budget 2022 afsat 10 mio. kr. årligt til at styrke den kollektive trafik. Byrådet ønsker, at de 10 mio. kr. benyttes til at ændre på nogle af de servicejusteringer, som ellers ville finde sted i Bynet 2021 som følge af en besparelse på busdriften, når letbanen er i drift.

Herunder præsenteres de nødvendige investeringer for at tilbagekøbe de væsentligste servicejusteringer i Bynet 2021. Med de nævnte investeringer opnår man ikke den nuværende busbetjening, da en del ruter er omlagt i forbindelse med Bynet 2021. Man opnår derimod en frekvens, der minder om den nuværende. Priserne i skemaet er beregnet ud fra den nuværende busflåde, og omfatter således ikke en yderligere elektrificering af busflåden.

Mulige tilkøb i Bynet 2021	Økonomi
Øget betjening af Højby	3,3 mio. kr. pr. år.
Øget betjening af Stige og den sydlige del af Søhus	2,1 mio. kr. pr. år.
Øget betjening af Seden Syd	3,6 mio. kr. pr. år.
Øget betjening af Tværruten til Åsumvej	2,2 mio. kr. pr. år.
Bevaring af Citybussen	3,0 mio. kr. pr. år.
Weekendkørsel fra kl. 06.00-09.00	2,4 mio. kr. pr. år.
SUM	16,6 mio. kr. pr. år.

Når man øger betjeningen af en forstad, øger man ligeledes frekvensen på alle stoppestederne på ruten. Derved opnås en endnu bedre dækning på de mere centrumnære stoppesteder.

Da der er investeringer for mere end den ekstrabevilling på 10 mio. kr., er det nødvendigt med en politisk prioritering af de oplyste muligheder. Forvaltningen præsenterer i denne sag et forslag til prioritering ud fra klimaplanens hensigt, som er angivet herunder:

I Klimahandleplanen samt Budget 2022 ønsker byrådet, at de 10 mio. kr. prioriteres til at give en bedre kollektiv dækning af områderne Stige, Søhus, Seden Syd, Åsumvej, Højby, Paarup og Sanderum. På baggrund af dette er Citybussen samt weekendkørsel mellem klokken 06.00-09.00 ikke med i de justeringer, som forvaltningen foreslår i denne sag.

Uden Citybussen og weekendkørsel er der servicejusteringer for 11,2 mio. kr. Dette overskrider de afsatte 10 mio. kr. Dette forslår forvaltningen at imødekomme ved at justere i den øgede betjening af Højby, således at den samlede investering rammer de afsatte 10 mio. kr.

Højby

I dag betjenes Højby i myldretiden med 15 minutters drift. Uden for myldretiden køres der bus 3 gange i timen, mens der efter kl. 17 køres 1-2 gange i timen. I det vedtagne Bynet 2021 køres der fra kl. 07-17 med 30 minutters drift - udenfor dette tidsrum 1 gang i timen. Dette er en halvering af den drift, Højby kender i dag.

Forvaltningen foreslår, at der tilføres en ekstra afgang til Højby, hvilket betyder bus 3 gange i timen i myldretiden i stedet for de 4 gange, de har i dag, samt to gange i timen udenfor myldretiden. Det kan ikke lade sig gøre at opretholde de 4 afgange, Højby har i dag, inden for den økonomiske ramme på 10 mio. kr., der er afsat af byrådet til at forbedre de serviceforringelser, der ellers ville komme i bynettet.

Fordi Højby er betjent af Svendborgtoget samt har knudepunktet Hjalles Station med letbane og flere busafgange tæt på, er det forvaltningens vurdering, at dette er det bedste sted at finde de 1,2 mio. kr., som serviceforringelserne koster udover de 10 mio. kr., der er afsat. Frekvensen øges kun på strækningen mellem Højby og Odense Banegård Center.

Stige og den sydlige del af Søhus

I dag betjener bussen til Stige både Lumby og Søhus med 20 minutters drift i myldretiden. Udenfor myldretiden er der bus hver 30. minut. I Bynet 2021 er busserne delt op, så radialrute 5 betjener Lumby og den ene del af Søhus, mens radialrute 3 betjener Stige og den resterende del af Søhus.

Stige vil i det vedtagne bynet opleve, at de mister 1 bus i timen i myldretiden, hvilket betyder 30 minutters drift i stedet for 20 minutters drift. Udenfor myldretiden vil Stige ikke opleve en ændret betjening.

Forvaltningen foreslår, at de ekstra midler blandt andet benyttes til at øge betjening i myldretiden, så Stige ikke oplever en ændret drift med Bynet 2021. Ved at øge betjeningen i Stige øges den samtidig også i den sydlige del af Søhus, da begge områder betjenes af radialrute 3. Søhus vil med den øgede drift kunne bibeholde den frekvens, der er i området i dag. Frekvensen bliver kun øget på strækningen mellem Stige samt den sydlige del af Søhus og Odense Banegård Center.

Seden Syd

Seden Syd betjenes i Bynet 2021 af Radialrute 2, der kører mellem Sankt Klemens, Hjallesø Station, Odense Banegård Center og Seden Syd. Ved at tilføre ekstra midler til bussen i Seden Syd kan man bibeholde den betjening, Seden Syd har i dag.

Derfor foreslår forvaltningen, at de i myldretiden får bus 6 gange i timen - udenfor dette tidsrum er det 1-2 gange i timen. Uden de ekstra midler vil Seden Syd få drift 2 gange i timen fra kl. 07-17 og herefter 1 gang i timen. Frekvensen bliver kun øget på strækningen mellem Odense Banegård Center og Seden Syd.

Vollsmose og Åsumvej

Betjeningen af Åsumvej er ændret i forbindelse med den nye bygade i Vollsmose, da mange af busserne betjener området herfra i stedet for Åsumvej.

I Bynet 2021 betjenes Åsumvej af Tværruten 1 gang i timen og hver 30. minut fra kl. 13-17. I dag har Åsumvej bus 4 gange i timen i myldretiden og udenfor dette tidsrum er det ca. 2 gange i timen afhængig af tidspunktet.

Forvaltningen foreslår at øge driften på Tværruten, så Åsumvej bibeholder den frekvens, de har i dag. Dog skal de fortsat benytte stoppestederne på den nye Bygade, hvis de skal mod centrum, da Tværruten kobler Vollsmose og Åsumvej på Hjallesø Station.

Paarup og Sanderum

Nogle borgere i Paarup og Sanderum vil opleve, at afstanden til busstoppestederne øges i bynet 2021 som følge af omlægning af ruter. Derfor foreslår forvaltningen, at der indføres teletaxaordning i Paarup og at den nuværende ordning i Sanderum udvides.

I Bynet 2021 er der afsat en ramme til teletaxaløsninger. Forvaltningen vurderer, at de to områders dækning kan afholdes inden for det afsatte budget.

Opsummering

Grundet den økonomiske ramme samt tidsplanen for implementering af Bynet 2021 vil det være dieselbusser, der benyttes til servicejusteringerne. I skemaet nedenfor ses den årlige driftsomkostning for diesel på de ekstra busser, der benyttes på ruterne.

FynBus vurderer, at der skal gennemføres et udbud, hvis der skal flere elbusser ind i busflåden før 2027, hvor den nuværende kontrakt udløber, da de ikke kan indeholdes i den nuværende kontrakt. De kan derfor først være klar til drift 1. januar 2023.

Forbedring af driften pr. bydel	Antal busser	Timer	Pris
Højby	2	2	2,1 mio. kr.
Stige og den sydlige del af Søhus	2	2	2,1 mio. kr.

Seden Syd	3	3,5	3,6 mio. kr.
Åsumvej og Vollsmose	0	3,5	2,2 mio. kr.
SUM	7	11	10 mio. kr.

Optimeringer i Bynet 2021

I Bynet 2021 er der afsat 164.000 køreplantimer. FynBus har siden vedtagelsen af Bynet 2021 foretaget en detailplanlægning og derved afdækket en positiv difference på 4.000 timer fra de afsatte køreplantimer. De 4.000 timer foreslås konverteret til optimeringer på udvalgte steder i bynettet.

De optimeringer, som forvaltningen præsenterer i denne sag, går kort fortalt ud på, at få busserne til at køre mere med passagerer frem for at vente ved endestationen uden passagerer.

Da timetaksten er højere for kørsel end ventetid, er der en mindre merudgift ved denne optimering, som dog er indeholdt i budgettet for Bynet 2021. Omvendt er det eksempelvis ikke hensigtsmæssigt at fastholde en køreplan, hvor en rute, der skal gentages hver time, kan gennemkøres på 40 minutter, hvorved bussen holder stille i 20 minutter.

Hvis forvaltningen vælger at trække værdien af de 4.000 køreplantimer ud, vil der være for ca. 1 mio. kr. som angivet i sagens økonomiafsnit. Servicejusteringerne svarer dog til mere end 1 mio. kr., fordi bussen allerede er betalt, og dermed blot holder og venter på at køre sin rute igen. Med de foreslåede servicejusteringer får forvaltningen dermed optimeret de 4.000 køreplantimer, så opholdet ved endestationen og ventetiden for chaufførerne bliver mindre.

Der er usikkerheder forbundet med den beregnede køretid i forhold til den faktiske køretid, da beregningerne bygger på en forventning om trafikmønstre og fremkommelighed i Odense, når letbanen er i drift. En måde at skabe mere luft i køreplantimerne er at forbedre busfremkommeligheden med eksempelvis signalprioritering til busserne, busbaner eller busgader, da busserne med disse tiltag kommer hurtigere frem.

Omkonvertering af overskydende køreplantimer

I nedenstående tabel vises forvaltningens forslag til at omkonvertere de overskydende køreplantimer. En uddybende beskrivelse af de enkelte optimeringer, kan ses i vedlagte bilag.

	Køreplanstimer/år
Forudsætning i bynet 2021	164.000
Forventet forbrug efter detaljeplanlægning	160.000
<i>Rest til omkonvertering</i>	<i>4.000</i>
Forslag til optimering	
Allesø og Næsbyhoved-Broby	-950
Direkte busbetjening af Villestofte	-1.000
Omlægning af Bybus Bolbro til Tietgenskolen og det øvrige Bolbro	-200
Busbetjening af Hollufgaard med bus 1 gang i timen	-350
Øget drift på Ringruten der giver bedre betjening af Ubberud, Holluf Pile og Fraugde	-1.500
<i>Rest efter konvertering</i>	<i>0</i>

Ældrerådet ønsker at afgive høringssvar til dagsordenspunktet. Deres høringssvar fremlægges på mødet.

Økonomi

Med budgetbevillingen på 10 mio. kr. til sikring af en god og ordentlig busdækning, er der sikret finansiering til indstillingspunkt 1. By- og Kulturforvaltningen bemærker dog følgende omkring status på den kollektive trafik.

By- og Kulturforvaltningen blev kompenseret som følge af letbanens udsættelse for september-december 2021, men ikke for overgangsperioden som forventelig er januar 2022, hvor gammelt busnet kører samtidig med letbanen.

Da udvidelsen som følge af bevillingen til sikring af en god og ordentlig busdækning først vil sættes i drift efter overgangsperioden, vil overgangsperiode delvis blive finansieret af denne udsættelse svarende til 0,8 mio. kr. for en måned, og udgiften for en overgangsperiode er 3,3 mio. kr. pr. måned plus eventuelle udgifter til partikelfilter. Udgiften for overgangsperioden er med forbehold for nye tal fra FynBus, idet udgifter til den stigende indeksering på brændstof ikke på nuværende tidspunkt er medtaget.

Den seneste prognose for kollektiv bustrafik (FynBus' 2. kvartalsrapport) udviser et merforbrug på 1,9 mio. kr. for 2021 og 12,2 mio. kr. for 2022, primært som følge af stigende indeksering på brændstof og udsættelse af letbanen. Prognosen forudsætter, at Letbanen starter 1. januar 2022. I prognosen er det indregnede forsigtighedsprincip brugt jævnfør Cowis rapport "Bynet 2021", som udgør 5,8 mio. kr. i 2022 (6,3 mio. kr. årligt). I fald, at prognosen for 2022 realiseres varigt, vil forvaltningen fremlægge en ny sag til omprioritering inden for rammen til den kollektive trafik.

Prognosen omfatter køreplantimer på 164.000, og dermed er optimeringen af busnettet som beskrevet indeholdt i den seneste prognose. Såfremt man undlader at gennemføre justeringerne, vil det alt andet lige kunne forbedre økonomien - dog ikke 1:1, idet justeringerne af køreplantimer hænger sammen med optimering af tomgangstid og det, at busruten er forbunden med faste udgifter. FynBus har estimeret, at værdien af de beskrevne justeringer svarer til 1,0 mio. kr., såfremt indstillingspunkt 2 fravælges.

Indstillingspunkt 2 er desuden med forbehold for, at letbanens testkørsel, lysreguleringer mv. ikke påvirker antallet af køreplantimer. I fald dette sker, vil der efterfølgende skulle ske tilretning i de forbrugte 4.000 timer.

Bilag

Optimeringer i Bynet 2021

Høringssvar fra Ældrerådet til Bynet 2021

Punkt 13: Revidering af Handlingsplan for mobilitet og byrum 2017-24

05.00.00-P00-1-16

Resume

Denne sag handler om Handlingsplan for mobilitet og byrum 2017-2024, der blev vedtaget af byrådet i juni 2017. Handlingsplanen revideres årligt og fungerer som et bruttokatalog, som danner grundlag for den årlige prioritering af anlægsmidler på trafikområdet. I denne sag revideres dermed kun handlingsplanen - der prioriteres ikke anlægsmidler eller udvælges projekter til igangsætning.

By- og Kulturforvaltningen har revideret planen, så den er opdateret med det nyeste data på trafikområdet samt en markering af statussen på igangværende projekter. Dernæst er der udpeget nye anlægsprojekter under de eksisterende prioriteringslister for udvalgte indsatser som følge af byudvikling, borgerhenvendelser og data.

Det indledende afsnit i handlingsplanen er blevet revideret således, at klimaområdet fylder mere i planen end hidtil. På baggrund af dette er CO₂ også blevet et effektmål, der vurderes på i de enkelte tiltag. By- og Kulturforvaltningen indstiller hermed revideringen af planen til vedtagelse i By- og Kulturudvalget.

På By- og Kulturudvalgets møde den 23. november 2021 vil forvaltningen præsentere et forslag til prioritering af anlægsrammen på ca. 12,5 mio. kr. for 2022. Prioriteringen vil således ske ud fra den reviderede handlingsplan. Når midlerne er prioriteret, vil projekterne blive igangsat.

I september 2021 indgik et flertal i byrådet et forlig om Klimahandleplanen 2022. Der vil formentligt være en tæt kobling mellem Klimahandleplanen og Handlingsplanen for mobilitet og byrum, da mobilitetsområdet er centralt i Klimahandleplanen. Dette kan medføre en større revidering af handlingsplanen i 2022 eller 2023.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender den reviderede Handlingsplan for mobilitet og byrum, og at den erstatter den vedtagne reviderede plan fra 27. oktober 2020.

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkender indstillingen.

Udvalgsmedlem Niclas Turan Kandemir deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Baggrund

Handlingsplan for mobilitet og byrum 2017-2024 blev vedtaget af byrådet i juni 2017. Handlingsplanen er en samlet plan for udviklingen af fremtidens mobilitet og byrum, som skal være med til at understøtte Odenses vækst og fremgang. Handlingsplansplan for mobilitet og byrum 2017-2024 er den plan, som beskriver de projekter, som Odense Kommune vil igangsætte for at understøtte Bystrategi 2019 (og tidligere Planstrategien 2015).

Bæredygtig mobilitet spiller en væsentlig rolle i Bystrategi 2019, idet at bæredygtig mobilitet er et af fem temaer med ambitionen om, at:

”Hele Odense skal bindes sammen af let og bæredygtig mobilitet. Det bæredygtige og sunde transportvalg skal være det nemme valg, og skiftet mellem transportformer skal fungere til fordel for både fremkommeligheden og livet i byens rum. Vi skal også være imødekommende over for fremtidens bæredygtige mobilitetsløsninger og udvikle en samlet vision for den kollektive transport, så byen bindes bedre sammen på tværs og får en stærkere opkobling til Fyn, Danmark og resten af verden.”

Mobilitetsplanlægningen skal løbende kunne tilpasses nye udfordringer og løsninger. Det er derfor nødvendigt, at handlingsplanen er dynamisk og opdateres årligt.

Der kan være behov for ændringer grundet:

- Samlet overordnet planlægning for grøn mobilitetsplan.
- Trafikken flytter sig i takt med byudvikling.
- Målsætning om, at Odense skal være klimaneutral i 2030.
- Borgerønsker.
- Teknologiske fremdrift.

Klimaneutral 2030 - ny grøn mobilitetsplan fra 2023

I september 2021 indgik et flertal i byrådet den første Klimahandleplan 2022. Planen arbejder med fire hovedretninger; Klimavenlig energi, Bæredygtig mobilitet, Et grønnere Odense og Øvrige.

I klimahandleplanen har Odense Kommune sat som mål, at transportområdet skal reducere CO₂-udledningen med samlet 150.000 tons frem til 2030.

Skal Odense nå i mål, svarer det til, at den samlede fossile vejtrafik i Odense reduceres med 57 %. Eller ca. 2,5 mio. færre kørte km. i døgnet fra fossile køretøjer. Det kræver både en grøn omstilling af drivmidler i transporten samt ændringer i odenseanernes transportvaner, så færre bruger bilen og flere cykler, går eller anvender bus og letbane. Denne ændring skal dels ske ved ændringer i den fysiske planlægning af byen og dels gennem adfærdstiltag, der fremmer mere klimavenlig transportadfærd.

Arbejdet med initiativer under klimahandleplanen vil derfor formentligt medføre en større revidering af Handlingsplan for mobilitet og byrum i 2022 eller 2023, da mobilitetsområdet er centralt i Klimahandleplanen.

Revidering af Handlingsplan for mobilitet og Byrum 2021

I forbindelse med vedtagelsen af handlingsplanen blev By- og Kulturudvalget præsenteret for et årshjul, hvori By- og Kulturudvalget kan følge status på de igangsatte projekter fra Handlingsplan for mobilitet og byrum og den årlige

revidering af planen.

Det er nu tid til revidering af handlingsplanen forud for den kommende prioritering af anlægsrammen, som planlægges ultimo november 2021. På dette møde vil udvalget ligeledes få en status på igangværende projekter.

Handlingsplanen revideres i år på følgende punkter:

- Opdatering af data, så det nyeste tilgængelige data fremgår.
- Det indledende afsnit er opdateret, så det er tilpasset de ændringer, der sker i Odense. Det betyder blandt andet, at klimaområdet fylder mere i planen i dag end tidligere. Derfor er CO₂ også blevet et af de effektmål, der vurderes på ud for de enkelte tiltag.
- De steder, der refereres til kommuneplanen, er revideret, så det passer til den nye kommuneplan 2020-2032.
- Markering af, hvilke projekter, der er i gang.
- Udpegning af nye anlægsprojekter under de eksisterende projekter i handlingsplanen.
- Handlingsplanen har frem til letbanens idriftsættelse været faseinddelt i to faser. Den første fase har haft fokus på ikke at igangsætte nye anlægsprojekter, der bidrager til yderligere trafikomlægning. Derfor har fase et mest omhandlet fremkommelighed i byen samt adfærdspåvirkning. I fase to, efter letbanens åbning, vil det igen være muligt at igangsætte større anlægsprojekter. Der er derfor ikke længere behov for at bibeholde faseinddelingen i handlingsplanen, hvorfor dette er taget ud i dette års revidering.

I 2020 gennemgik Handlingsplan for mobilitet og byrum en mindre revision, hvor der blev tilføjet enkelte nye projekter til prioriteringslisterne. Med dette års revision har forvaltningen gennemgået et større arbejde, hvor der er blevet set på trafikdata, borgerhenvendelser og forvaltningens egne observationer i forhold til at revidere udvalgte tiltag. Derudover foreslås #25 Flere på mountainbike samt #45 Grøn forbindelse mellem Albani Torv og Odense Å flyttet til Danmarks Grønneste Storby, da forvaltningen vurderer, at projekterne rent fagligt hører hjemme i denne plan. #51 Det 4. spor på Kløvermosevej er tilføjet som projekt i handlingsplanen. Projektet kan sikre en bedre fremkommelighed for biler samt busser på ringvejen i spidsbelastningerne.

De væsentligste rettelser fremgår af tabellen i vedhæftede bilag "Rettelser til Handlingsplan for mobilitet og byrum". Rettelsesbladet er udarbejdet og vedhæftet som bilag til sagen for at synliggøre alle de væsentlige rettelser og tilføjelser, som er foretaget i forbindelse med revideringen af handlingsplanen. Forvaltningens forslag til den reviderede handlingsplan er ligeledes vedlagt som bilag.

Det videre forløb

Næste punkt i årshjulet for handlingsplanen er en prioritering af anlægsrammen for 2022 på ca. 12,5 mio. kr. og en præsentation af status på igangsatte projekter. Forslag til prioriteringen af anlægsrammen for 2022 (samt prioriteringen af midler fra budgetforliget) fremlægges for By- og Kulturudvalget ultimo november 2021 sammen med en status på igangværende projekter. Umiddelbart herefter påbegyndes planlægningen af 2022-projekterne.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Rettelsesblad revidering 2021

210500_Handlingsplan for Mobilitet og Byrum med ForogBagside_211006

Punkt 14: Svanemærket og Bæredygtigt Byggeri

82.07.00-G01-1-21

Resume

Bæredygtigt byggeri og svanemærket

På By- og Kulturudvalgsmødet den 31. august 2021 blev det besluttet, hvordan der arbejdes med bæredygtigheds certificering af fremtidige byggerier og renoveringer af kommunens bygninger. I den forbindelse blev der spurgt til forskellen på bæredygtigheds certificeringen DGNB og Svanemærket. Forvaltningen har undersøgt spørgsmålet og kan oplyse følgende.

Ordningerne fremmer bæredygtigt byggeri

Sammenligningen af Svanemærket og DGNB viser, at de to ordninger har elementer som overlapper hinanden, men ligeledes er forskellige, hvorfor det er vanskeligt at lave en direkte sammenligning. Begge systemer er dog tydeligt motiveret af, og har til formål at fremme bæredygtigt byggeri i Danmark.

Sammenligning af Svanemærke og DGNB

Generelt for ordningerne bør bemærkes, at Svanemærket er udarbejdet med størst fokus på miljømæssig bæredygtighed efterfulgt af de sociale aspekter. Ordningen behandler dog ikke emner relateret til økonomisk bæredygtighed. Svanemærket er således en mærkningsordning.

Modsat Svanemærket, behandler DGNB de tre hovedemner, miljømæssig-, social- og økonomisk bæredygtighed ligeligt og anses derfor for at være et holistisk system til vurdering af et projekts samlede bæredygtighed.

Ordningernes opbygning og struktur er forskellig

En af de store forskelle på de to ordninger er, at Svanemærket består af obligatoriske krav, som ikke kan fraviges. Herimod er det i DGNB muligt at tilrettelægge certificeringen, så den giver mest mulig værdi for den enkelte bygherre ved hvert enkelt byggeri. Med dette menes, at der for projekterne udfærdiges en specifik strategi for, hvordan der bedst muligt opnås en DGNB-certificering. Herved varierer pointtildelingen for de enkelte kriterier projekterne imellem, så der for hvert projekt findes den bedste balance mellem projektets miljømæssige, sociale og økonomiske bæredygtighed.

Stort fokus på materialer og dokumentation på byggepladsen

En anden af de store forskelle på Svanemærke og DGNB er materialekravene. For Svanemærket er disse materialekrav obligatoriske og ufrivillige, hvilket også harmonerer med, at Svanemærket er et miljømærke. DGNB består også af en række materialekrav som en del af kriterieret EN1.2 Miljøfarlige stoffer. Det er ligeledes i den nye DGNB-manual version 2020 blevet obligatorisk, at hvis man vil opnå point i de to øverste kategorier i dette krav, skal der udføres en omfattende materialekontrol på byggepladsen. Denne materialekontrol minder til dels om den, som der sættes krav om i Svanemærke, dog ikke lige så omfattende.

Forskellige fokus på indeklimakvaliteter

Fælles for de to ordninger er, at der er fokus på indeklimaforhold – der er dog stor forskel på, hvordan dette fokus er. I Svanemærket er der udelukkende fokus på afgangning samt krav til dagslysforhold, når der tales indeklimakvaliteter. I DGNB er der et bredere fokus på indeklimakvaliteter, som hører under de sociale kvaliteter. Her behandles emner som termisk komfort, indendørs luftkvalitet, akustisk indeklima og visuel komfort. Desuden er der fokus på afgangning af kemi

fra byggematerialer, som dokumenteres gennem eftervisningsmålinger ved at overholde forskellige grænseværdier. I bilag 1 kan det læses yderligere detaljer om forskellen på DGNB bæredygtigheds certificering og Svanemærket.

Orientering givet.

Bilag

Sammenligning Svanemærk og DGNB.pdf

Punkt 15: Orientering om trivselsundersøgelsen 2021 for By- og Kulturforvaltningen

87.00.10-A00-1-21

Resume

Adm. direktør Morten Møller Iversen giver en orientering på mødet.

Orientering givet.

Punkt 16: Aktuelle sager

00.22.04-P35-11-21

Resume

Orientering om aktuelle sager.

- Statusnotat vedrørende forekomsten af PFOS og andre perflourerede forbindelser i drikkevandet er offentliggjort på byrådssitet

Orientering givet.

Punkt 17: Lukket: Orientering om omprioritering af midler til Varmestue Bolbro. Fornyet behandling

82.06.01-A00-1-21